MİLLÎ PİYANGO
15 EYLÜL ÇEKİLİŞİ

Cumhuriyet

20 nci yıl sayı: 6847
İSTANBUL — CAĞALOGLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: Istanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve Matbaa kısmı: 24299-24290
Pazartesi 6 Eylûl 1943

ŞAKA Neşriyatı No. 5
Karagöz'ün Fıkraları
Meşhur halk filozofu Karagöz'ün fıkraları sizi günlerce kahkahadan kırıp geçirecektir.
BUGÜN ÇIKTI. Fiatı [illegible] kuruş.

Sekizinci ordu İtalyada ilerlemeğe devam ediyor

Melito ve Bagnara limanları dün Müttefiklerin eline geçti

Birçok İtalyan şehirleri yeniden bombalandı

General Eisenhower Amerikan umum karargâhı 5 (a.a.) — Kalabriyanın şimal ve cenub sahil yolları boyunca iki istikametten ilerliyerek 8 inci İngiliz ordusuna mensub kuvvetler dünkü 4 eylûl günü, çok zayıf bir mukavemetle karşılaşmışlar ve 4 yeni şehri ele geçirmişlerdir. Reggio'dan hareket eden 8 inci orduya mensub başka kuvvetler de Lazzaro-Melito adındaki küçük limanı zaptetmişlerdir. Bu limanın, sür'atle ilerliyen İngiliz birliklerinin ikmal işlerini temin etmek hususunda büyük faydası olacaktır.

Bir İngiliz komandosu, yaptığı cür'etli bir baskın sonunda Bagnara limanını zaptetmiştir.

İngiliz - Kanadalılar şimdiye kadar çoğu İtalyan olmak üzere 2000 den fazla esir almışlardır. 8 inci ordunun ileri hareketi ancak büyük mikyasta yapılan yıkıntılar yüzünden sekteye uğramaktadır. Bununla beraber, mezkûr ordu şimdiye kadar mayin tarlalarına tesadüf etmemiştir. Mihver, evvelce tahşid ettiği topçu birliklerinin büyük kısmını Kalabriya yarımadasından çıkarmıştır. 8 inci ordu, dağlık mıntakalardaki mukavemet yuvalarile hiç meşgul olmaksızın ileri hareketine devam etmektedir. Bu mukavemet yuvaları daha sonra temişlenecektir.

Sicilyada olduğu gibi, Müttefik kuvvetleri ihrac hareketi esnasında gösterilecek daha büyük bir mukavemeti kırmağa hazır bulunmakta idiler. Tahmin edildiğine göre, başlıca mukavemet hattına varılıncıya kadar ilerleyiş şimdiye kadar olduğu gibi süratle devam edecektir. Şimdilik, Mihverciler yalnız Calabria yarımadasını kıt'aya bağlıyan berzah müdafaa etmek azminde bulun-

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

General Montgomery İtalyada Reggio şehrine giren 8 inci ordu kıt'alarını teftiş ediyor
(Bu resim telefoto ile nakledilmiştir)

Cenub İtalya sahillerine 8 inci İngiliz ordusunun ilk ihraç hareketinden bir intıba

Yeni Akdeniz meselelerinin halli için hazırlıklar

Vaşington görüşmelerinde bir İngiliz - Amerikan - Rus komisyonu kurulmasına karar verildi

Londrada büyük siyasî faaliyet var

Maisky'nin Moskovadan getirdiği teklifler Roosevelt ve Churchill'e bildiriliyormuş

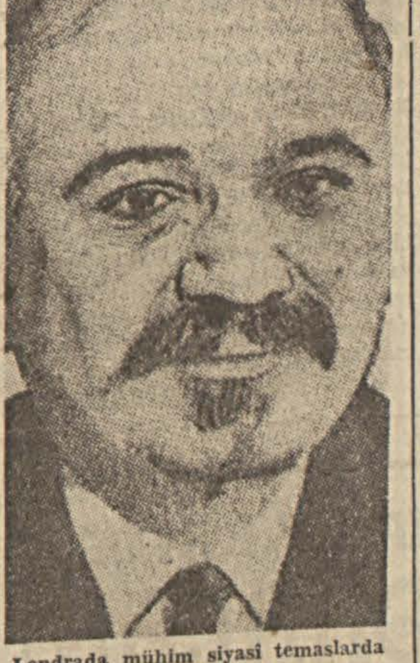

Londrada mühim siyasi temaslarda bulunduğu anlaşılan Sovyet elçisi M. Maisky

New-York 5 (a.a.) — Washingtondan haber alındığına göre Reis Roosevelt ile Churchill, Akdenize aid bütün siyasî meseleleri incelemek maksadile bir İngiliz - Amerikan - Rus komisyonu teşkil etmeğe karar vermişlerdir. Bu Akdeniz komisyonunun ne gibi hususları bahis mevzuu edeceği henüz kat'î olarak bilinmemektedir. Fakat anlaşıldığına göre, Akdenizde işgal edilen bütün adaların idaresile şayed İtalya birdenbire sulh istiyecek olursa muvakkat bir hükûmet kurulması için bir sistem kurmağa matuf olacaktır.

Pertinax'ın makalesi

New-York 5 (a.a.) — Afi ajansı Pertinax imzasiyle şu telgrafı bildirmektedir:

«M. Roosevelt ile Mr. Churctill Londrada bir tarafta Mr. Eden ile John Wynant diğer tarafta M. Maishy olmak üzere yapılmakta olan görüşmeleri beraberce takib etmektedirler.

Quebec konferansının beklenilmiyen bir şekilde Amerikanın baş şehrinde devamı bu suretle izah olunmaktadır.

Birleşik Amerika reisi ile başvekil zâhiren mayıs ayındaki kararlarına rücu etmiş gibi görünmektedirler.

(Arkası sahife 3, sütun 3 te)

Harb ve mantık

Harbi kanun harici ilân eden Brian - Kellog misakını kabul ve imza etmiyen devlet hemen hemen kalmamıştı. Buna rağmen yeni dünya dramında nasılsa bitaraf kalabilmiş olan üç beş orta ve küçük devlet haric olarak bütün dünya memleket ve milletleri eski Umumî Harbe nisbetle daha şamil olan şimdiki kanlı faciada, kimi bilerek ve istiyerek, kimi hâdiselerin önünde oyuncak olmaktan kurtulamıyarak, rol almış bulunuyorlar. Çeşidli iddia ve müdafaaların akla ve mantığa uygun neticelere götürecek muslihane müzakerelerle halledilememiş olması, harbin yeryüzünden kaldırılması zaman ve imkânının henüz elvermekten uzak bulunduğunu ispat ediyor olsa gerektir. Harbi gerçekten dünya yüzünden kaldıracak kutlu zamanın kimbilir nekadar uzun yıllar ve belki asırlar sonra gelmesine intizaren beşeriyetin kendi hâkim kanunları altında harb ile sulh arasında bocalamakta devam edeceğine hükmetmek zaruridir denilebilir. Bu mukaddemeciği yeni harbin sulhu için her iki muharib zümrenin mübalâğalı iddialarında iskonto edilecek çok noktalar bulunduğuna işaret etmek için kaydeylemiş bulunuyoruz.

Bu iddiaların ilki bir tarafın veya diğer tarafın dünya hakimiyetini elde etmek gayretleri teşkil eder. Evvelâ Mihver devletleri ortaya Avrupa, Afrika ve Uzakdoğu hakimiyeti davasile bütün dünyaya meydan okuyan bir cidal mevzuu atmışlardı. Hatırlarız ki bu davaya göre Avrupa ve Afrikanın idaresi, hayat sahası ve yeni nizam prensiplerine dayanan Almanya ve İtalyanın, geniş Asya şarkı ve Pasifik garbı sahaları ise Japonyanın hakimiyetleri altına girecekti, ve bidayette Sovyetler dahi bu nizamlara muvafakat ediyor görünmüşlerdi. Bu işler böyle gerçekleşmek için başta Anglo - Saksonlar olmak üzere diğer bütün dünya milletlerinin kahir Mihver kuvvetlerine boyun eğerek sükût etmek mecburiyetinde kalmaları lâzım gelirdi.

Bu iddiadan onun hedeflerine tamamen uygun olarak selâmetli ve az çok devam kabiliyetli bir sulh neticesi çıkamazdı. Çünkü sulh yalnız onu dikte edenin arzusile gerçekleşebilecek bir keyfiyet değildir. Adına sulh denebilecek bir netice ancak galibler kadar mağlûbların da, kuvvetliler kadar zayıfların da nihayet hoş görebilecekleri tesviye tarzlarında gerçekleşebilir. Haksızlığa ve tahakküme dayanan bir sulhun temeli ilk rüzgâr darbesinde yıkılacak kadar çürüktür. Misal mi istersiniz? İşte en yenilerinden bir kaçı: Sèvres ve Versailles. Sèvres, o muahede ile hayatına kasdolunan Türk milletini ayaklandırmıştı. Versailles'a gelince onun lüzumsuz, zalim ve tatbik kabiliyetinden âri hükümleri nihayet asi bir Almanya yaratarak, hatta fazla ve fuzuli iddialarla, işte dünyayı yeniden ateşe vermiş oldu.

Diyenler var ki Versailles sulhu Almanyayı bir daha yerinden kımıldayamıyacak veçhile daha fazla ezmeliydi.

Yunus Nadi ABALIOĞLU

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Roosevelt'in dünkü nutku

« Hürriyete âşık milletlerin âtisi bu harbin neticesine bağlıdır.»

Mr. Roosevelt

Washington 5 (a.a.) — İş günü münasebetile yaptığı bir hitabede, Roosevelt ezcümle şunları söylemiştir.

«Bundan 56 sene evvel, iş günü ilk defa olarak Birleşik Amerika'da tatbika başlanmıştır. O zamandanberi zaferi elde edinciye kadar her sahada savaştık. Şimdi de daha büyük bir harbe girmiş bulunuyoruz. Bütün dünyada hürriyete âşık milletlerin âtisi bu harbin neticesine bağlıdır.

«Bu kadar kıymetli bir mirasın bahis mevzuu olması itibarile, hayatın hürriyetin ve saadetin insanlara nasib olması ve bunların haşin Mihver liderleri tarafından ayaklar altına alınmasına mâni olmak için bu cihan harbinin zaferimizle sona ermesine karar verdik. Bu karara bütün Amerikalılar iştirak

(Arkası sahife 3, sütun 6 da)

Bulgar Kralının cenazesi

Dün Sofyada büyük merasimle defnedildi. Şehrimizde de ruhanî bir âyin yapıldı

Sofya 5 (T.P.) — Sabah saat on buçukta muazzam matem alayı şehrin içindeki yürüyüşüne başlamıştır. Tabutun önünde Bulgar millî müdafaasına mensub muhtelif teşekküller bando muzikalarile gidiyor, arkasından Bulgaristanda bulunan Alman kara, hava ve deniz birliklerinin bando muzikaları Chopin'den ve Beethoven'den matem havaları çalmaktaydı. Ondan sonra kilise mümessilleri, (Sinod) meclisi azaları, matem kıyafetlerile patrikler geçiyordu. Bunların arkasından kralın siyahlara bürünmüş

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Dün şehrimizdeki Bulgar kilisesinde yapılan ruhanî âyinde bulunanlar

Şark cephesinde

Alman orduları Dinyeper nehrine doğru çekiliyor!

Moskovaya göre, Almanlar çekildikleri yerlerdeki bütün tesisleri yıkmakta, fabrikaları havaya uçurmaktadırlar

Führer'in umumî karargâhı 5 (T.P.)— Alman orduları başkomutanlığının resmî tebliği: Şark cephesinin cenub ve ortasında müdafaa savaşları dün de bütün gün devam etmiştir. Donetz havzasında, Harkof'un batısında ve Sevsk'te kuvvetli düşman taarruzları çetin savaşlar neticesinde püskürtülmüştür. Sovyetlerin Kirof'un batısında ve Bjely'nin cenub batısındaki mükerrer ve muvaffakıyetsiz yarma teşebbüsleri neticesiz kalmış ve düşmana bilhassa ağır tank ve insan zayiatı verdirilmiştir.

Açılan gedikler

Berlin 5 (T.P.) — Sovyetler orta cephe kesiminde Sevsk civarında, Kirof batısında, Jelna ve Wiazma civarında, savaş uçak birliklerile destekledikleri şiddetli taarruzlarına devam etmişlerdir. Bu taarruzlar düşman için çok zayiatı mucib olan savaşlar neticesinde püskürtülmüştür. Düşmanın açtığı gedikler kısmen mukabil taarruzlarla, yeniden kapatılmıştır.

Bir günde 349 tank tahrib edildi

Berlin 5 (T.P.) — 4 eylûlde şark cephesindeki muharebelerde 349 Sovyet tankı tahrib edilmiştir.

Almanlar çekilirken her şeyi yakıyorlar

Moskova 5 (a.a.) — Reuter'in hususi muhabiri bildiriyor:

Muharebe şimdi aşağı Don bölgesinin tam ortasına kadar sirayet etmiş bulunmaktadır. Bu bölgede Almanlar ağır kayıblar vererek geri çekilmektedirler.

Almanlar geri çekilirlerken bütün bölgeyi sistemli bir şekilde tahrib etmektedirler. Hususî ekipler fabrikaları havaya uçurmakta ve madenleri sular içinde bırakmaktadırlar.

Almanlar, düşmanla temas etmeden çekilmek istiyorlar

Stockholm 5 (a.a.) — Britanova muhabirine göre, Almanlar, mümkün olduğu kadar muharebe etmemeğe çalışarak doğu cephesinde geri çekilmektedirler. Almanların niyeti kendilerile düşman kuvvetleri arasında «sahibsiz bir bölge»

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

İnhisar maddelerine rağbet

Suriyeden bir kutu kibrite 50, bir şişe biraya 500 kuruş teklif ediliyor

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti, bazı inhisar maddelerinin fazla istihsal edilerek yakın pazarlara satılması için tetkikler yapmaktadır. Son zamanlarda hariçden inhisar maddeleri hayret edilecek kadar yüksek fiatlarla istenmektedir. Meselâ Suriyeden bir kutu kibrite yarım lira ve bir şişe biraya 4 - 5 lira teklif edilmektedir. Ankara ve İstanbul bira fabrikalarının bütün istihsalâtının bu fiatlarla satılması mümkün görülmektedir.

İnhisarlar Vekâleti tarafından şimal memleketlerine gönderilen rakı, şarab ve likör partisi için gelen cevabda, hiç bir reklâm ve hazırlığa lüzum kalmadan hepsinin süratle satıldığı bildirilmiştir.

Maarif müfettişleri hâdiseyi inceliyor

Kapatılan Yuca Ülkü lisesinin bazı talebelerinin vaziyetleri de tetkik olunuyor

Müdürü azlolunan hususî mekteblerden İstiklâl Lisesinin binası

Maarif Vekâleti tarafından kapatılan Yuca Ülkü lisesi ile müdürlerinin vazifelerine nihayet verilen Hayriye, İstiklâl ve Beyoğlunda Kumbaracıyokuşundaki Musevî liseleri hakkında Maarif müfettişlerince tahkikata devam olunmaktadır.

Bundan bir müddet evvel yapılan bazı ihbarların da inzimamile başlamış olan teftişlerin ilk safhasından sonra Yuca Ülkü lisesinin derhal kapatılması ve diğer üçünün müdürlerinin vazifelerine nihayet verilmesi, tahkikatın selâmetini temin için alınan ilk tedbirler olduğu anlaşılmaktadır. Bu arada şimdiye kadar bu mekteblerden mezun olmuş veya mekteb defterlerinde kayıdları görünen bazı gençlerin vaziyetleri de tetkik mevzuu olmaktadır. Eski meb'uslardan Nebizade Hamdiye aid bulunan Yuca Ülkü lisesinin talebeleri Maarif müdürlüğü tarafından muhtelif resmî ve hususî liselere taksim olunacaktır.

Diğer üç lise de yeni müdürlerinin idaresi altında tedrisata devam edecektir.

Devlet Denizyollarının ıslahı

İngiltereden davet edilen mütehassıslar şayanı dikkat bir rapor verdiler

Münakalât Vekâleti tarafından Devlet Denizyolları ve Limanları İşletmeleri idarelerinde tetkikler yapmak üzere davet edilen İngiliz mütehassısları, kendilerine ilk verilen tetkik mevzularını ikmal etmiş ve raporlarını vermek ve temasta bulunmak üzere Ankaraya gitmişlerdir.

İngiliz mütehassısları, tetkikleri neticesinde Denizyolları İşletmesile Limanlar İşletmesinin birleştirilmesini esas itibarile faydalı ve işletme bakımından istifadeli bulmakla beraber Denizyolları İşletmesinin kendi işlerini tanzim edinciye kadar bu işin geciktirilmesine taraftar görünmüşlerdir. Mütehassıslar, u-

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

SPOR

Yelken şampiyonası

Dün yapılan müsabakaları Galatasaray kazandı. İstanbul muhteliti Ankara takımını da yendi

İstanbul yelken birincilik müsabakası dün Moda açıklarında kıdemli ve kıdemsiz tekneler arasında yapılmıştır. Bu yarışlarda bilhassa kıdemli tekneler arasında çok sıkı bir mücadele olmuş, Galatasaraylı Mahmud, Vecdi, Demirspordan Feyyaz; Hasan teknesi birbirlerini mütemadiyen takib ederek bu sahadaki hünerlerini iyi birer denizci olarak isbat etmişlerdir.

Kıdemli yarışlar neticesinde Galatasaraydan (Mahmud, Vecdi) teknesi üç deniz mili rotası üzerinden 53 dakika 55 saniyede 301 puvanla birinci, Galatasaraydan (Samim, Erzin) 138 puvanla ikinci, Demirspordan (Feyyaz, Hasan) 116 puvanla üçüncü olmuşlardır.

Kıdemsizler arasında yapılan yarışta; Galatasaraydan (Erzin, Hilmi) 264 puvanla birinci, Galatasaraydan (Vecdi, Rauf) 234 puvanla ikinci, Demirspordan (Şükrü; Hüseyin) 130 puvanla üçüncü olmuşlardır.

Müsabakalardan sonra kazananların mükâfatları başhakem Said Salâhaddin tarafından verilmiştir.

At yarışlarında büyük sürpriz

At yarışlarının dokuzuncu hafta koşuları dün Veliefendi yarış yerinde büyük bir kalabalık önünde birbirini takib eden sürprizlerle yapıldı. Haftalardan - beri bahsi müştereklere iştirak eden meraklıları üzen ve yoran yarışlar dün Veliefendi koşu yerini dolduran meraklıları heyecandan heyecana, meraktan, meraka sürükledi.

Birinci koşuda Tufan birinci, Ümid ikinci, Balkan üçüncü geldi.

Bu koşuda ganyan 110, ikili bahis 115 kuruş verdi.

İkinci koşu; Ferhundenin birinciliği, Ferahnakin ikinciliği ve ufak bir farkla da Poyrazın üçüncülüğü ile bitti.

Yarışta ganyan 115, ikili bahis 250 kuruş verdi.

Üçüncü koşu; üçlü bahsin ikinci ayağı olduğu için büyük bir merakla takib edildi. Neticede Fikret Atlının Bugünü birinci gelmek suretile dünkü koşuların ilk heyecanına sebeb oldu. Bihser ikinci, meşhur Sürtük üçüncü oldu. Ganyan 180, plâse 100 ve 350, çifte bahis 180 kuruş verdi.

İkili bahsi bulanlar da 420 kuruş aldılar.

Dördüncü koşu, favori atların galebesile bitti. Miharce birinci, Tarzan ikinci, H. Esmer üçüncü oldu.

Ganyan 100, ikili bahis 105 kuruş verdi.

Beşinci yarış: Üçüncü bahsin son ayağı olduğu için çok heyecanlı oldu. Hümayun ve Demeti geçen Şenkız üçlü bahis üzerinde oynıyanları büyük bir sevinç içinde bıraktı.

Bu koşu neticesinde ganyan 11 lira, plâse 275 ve 350 kuruş verdi.

Çifte bahis 7,50 kuruş, ikili bahis 30 lira 25 kuruş, üçlü bahis de 15 lira 75 kuruş verdi.

Yarışlar bittiği zaman Veliefendi bahsi müşterek gişelerinin önü şimdiye kadar görülmemiş bir şenlik içinde idi.

Fuar maçlarında hem atletlerimiz, hem de futbolcularımız galib

İzmir 5 (Telefonla) — Bugün Fuar atletizm müsabakaları yapıldı. İstanbuldan Cezmi 200 metrede 22 saniye ile yeni Türkiye rekorunu tesis etti. Umumi puvan vaziyetine göre İstanbul birinci, İzmir ikinci, Ankara üçüncü oldu.

Futbol maçlarında İstanbul - Ankara takımları karşılaştılar. İlk dakikalardan itibaren İstanbul takımı hâkimiyet tesis etti. Hikmet, Gündüz ve Orhan üç gol atarak birinci devre İstanbulun lehine bitti. İkinci devrenin 5 inci ve 9 uncu dakikalarında Gündüz ve Hakkı dördüncü ve beşinci golleri attılar. Ankaralılar yedi dakika içinde iki gol kaydettiler ve Hakkı altıncı golü de attı. Ankara sağ açığı son dakikalarda bir gol yaptı ve maçı 6-3 İstanbul takımı kazandı.

Türk - Mısır spor teması

Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü tarafından davet edilen Mısırlıların atlet ve güreş ekipi bu daveti kabul etmiştir. Müsabakalar 19 eylûlde Ankarada yapılacaktır. Yapılan anlaşmaya göre sporcularımız da en müsaid zamanda Mısıra gideceklerdir.

Galatasaray kulübünün kongresi

Galatasaray Gençlik Kulübünden:

Galatasaray Gençlik kulübü umumi heyeti 18 eylûl 943 cumartesi günü saat 15 te senelik adi toplantısını yapacaktır.

Ekseriyet olmadığı takdirde 25 eylûl 943 cumartesi günü ayni saatte azanın merkez lokalinde bulunmaları rica olunur.

Sümer Sineması

YARIN AKŞAM YENİ SİNEMA MEVSİMİNE BAŞLIYOR.
İlk programda: İki meşhur ve sevimli komik
BUD ABOTT ve LOU COSTELLO tarafından yaratılan
İKİ AÇIKGÖZ PERİLER ARASINDA
ORİJİNAL KOPYESİ

Dizel Makinisti Aranıyor

Dizel elektrik santralında makinistlik yapmış tecrübeli, işletme ve tamirat hususunda ehil bir başmakiniste ihtiyac vardır.

Aylık ücret 210 T. L. dır. Fabrikadaki lojmandan istifade imkânı vardır. Talihlerin ehliyetlerini müsbit evrak suretleri, tercümei hal, referanslarile müessesemize müracaatleri.

ADANA ELEKTRİK İŞLETME MÜESSESESİ

Fortobin
ADEMİ İKTİDAR
VE BEL GEVŞEKLİĞİNE
KARŞI
HER ECZANEDE BULUNUR POSTA K 228
REÇETE İLE SATILIR

Fazla şişmanlığa karşı

RADYOKARBON

TABLETLERİ

Mide ve Barsakların muntazam çalışmasını temin eder.
Bütün eczanelerde bulunur. Kutusu 70 kuruştur.

Denizyolları İşletmesi Kooperatif Şirketi İdare Meclisinden:

İstihlâk Kooperatifleri Birliği teşekkülü hususunda umumî heyet içtimaı, muayyen günde ekseriyet hasıl olmadığından 20/9/943 pazartesi günü saat 10 a tehir edilmiş ve içtimaın Tophane Denizyolları Muhasebe salonunda akdi takarrür etmiştir. Ortakların hazır bulunmaları rica olunur.

RUZNAME:

1 — Teşekkül edecek İstihlâk Kooperatif Birliğine aza tayin edilmesi.
2 — Birlik murahhaslarının seçimi: Her yüz ortak için bir mümessil seçilmesi, yalnız kooperatifin ortak adedi her kaça baliğ olursa olsun 10 dan fazla mümessil seçilmemesi.
3 — Statülerin bir tipe bağlanması için İdare Meclisinin teşebbüste bulunması.

Ademi iktidar ve Bel gevşekliğine karşı

HORMOBİN

HER ECZANEDE BULUNUR. P. K. 1255 Reçete ile satılır.

İktısad Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemizde İşletme ve İktısad kürsülerine bağlı 3 asistanlık münhaldir.

İsteklilerin 20 eylûl 943 pazartesi günü saat 15 te yabancı dil imtihanları Fakültede yapılacaktır. Şartları öğrenmek istiyenlerin imtihan tarihine kadar pazartesi, perşembe günleri Dekan Kâtibliğine müracaat etmeleri. (8622)

Şehir haberleri

Et fiatları niçin pahalı?

Nakliyat zorluğundan kasablık hayvan getirilemiyor

Şehrimize gelen Erzurum tacirlerinden bir heyet, Belediye İktısad müdürlüğüne müracaat ederek Erzurumda 250,000 baş hayvanın biriktiğini, haftada üç vapur ile günde 15 vagon tahsis edildiği takdirde İstanbulda et piyasasının yarı yarıya ucuzlıyacağını bildirmişlerdir. Erzurumdan verilen malûmata göre, orada etin kilosu 100 kuruştan satılmaktadır.

Ankaraya giden Vekiller

Şehrimizde bulunan Millî Müdafaa Vekili General Ali Rıza Artunkal, Maliye Vekili Fuad Ağralı ve Ziraat Vekili Şevket Raşid Hatiboğlu ve İstanbulda bulunan meb'uslardan bir kısmı dün akşamki trenle Ankaraya gitmişlerdir.

Yeni İtalyan sefiri

İtalyanın yeni Ankara büyük elçiliğini tayin edilen eski Moskova sefiri Quito Roeco'nun bugün şehrimize gelmesi kuvvetle muhtemeldir.

Macar elçisi İzmir fuarına gitti

Macaristanın Ankara elçisi Yanoş Vörnle ile Macar ticaret konseyesi Dr. François Csiki dün İzmir fuarına gitmişlerdir.

Bir eczane hakkında yapılan tahkikat

Ankara caddesinde Arif Neş'etin eczanesine belediye kontrol memurlarından Cihad Çitakla Hüseyin gitmişler, müşteri olarak Kalsium Sandoz istemişlerdir. Kendilerine bu ilâçlardan gelmediğini ve piyasada da bulunmadığını söylemişler, fakat yapılan araştırmada 22 kutu Kalsium Sandoz bulunmuştur. Eczacı, hakkında 3005 sayılı kanun hükümlerine göre muamele yapılmak üzere millî korunma mahkemesine verilmiştir.

İstifçi bir kadın yakalandı

Şehrimizde Halime isminde bir kadının evinde ani bir araştırma yapılmış, kenara köşeye saklanmış 12 teneke gazyağı, 110 kilo çekirdek kahve ile 143 metre amerikan bezi bulunmuş, bütün mallar müsadere edilerek istifçi kadın hakkında tahkikata başlanmıştır.

Küçük hırsızlar

Feriköyde Ortanca sokağı 9 numarada oturan Osman, polise müracaatle konsolunun çekmecesine koyduğu 46 lirasının 9 yaşlarında Refet tarafından çalındığını söylemiş ve arkadaşı Niyazi ile beraber yakalanan küçük hırsızın üzerindeki paralar alınmıştır.

Ticaret erbabı hakkında yeni tedbirler

Ticaret Vekâleti, bundan sonra ticaretle meşgul olacak şahıslar ve teşkil edilecek firmalar üzerinde daha fazla dikkat ve itina gösterilmesi için bazı tedbirler almak üzeredir.

Ticaret erbabında, evvelâ yapacağı iş hususunda ihtısas, sonra maddî imkânlar ve garanti aranacaktır. Şerefini düşüren bir suçla mahkûm olanlar ticaret yapamıyacaktır.

Yüksekkaldırım

Belediye Fen müdürlüğü, Yüksekkaldırımın otomobil seyrüseferine müsaid bir şekle konulup konulmıyacağını araştırmaktadır. Bu, kabil olduğu takdirde Karaköydeki izdiham bir hayli azalmış olacaktır.

Sadi Işılay için tertib edilen jübile

İstanbul Konservatuarı icra heyetinden yüksek keman san'atkârı Sadi Işılayın 32 nci san'at yılı münasebetile bu ayın yirmi üçünde Tepebaşı bahçesinde büyük bir jübile tertib edilmiştir. Jübilede Konservatuar heyeti, Münir Nureddin, san'atkâr Safiye, Hamiyet Yüceses, halk türküleri san'atkârı Malatyalı Fahri, halk san'atkârlarından Zehra Bilir ile 60 kişilik erkek san'atkârlarından müteşekkil fasıl heyeti bir musiki ziyafeti verecektir.

Kemani Sadi, sekiz yaşında iken kemana başlamış, on iki yaşında Musikii Osmani cemiyeti ile birlikte konser vermiştir. San'atkârın pederi meşhur musikişinas İsmail Hakkı merhumdur. Bir çok talebeleri arasında kıymetli san'atkârı da o yetiştirmiştir.

İncir ve üzüm piyasası

İzmir (Hususî) — İncir, üzüm piyasası hâlâ açılmamıştır. Buna da sebeb olarak İzmire indirilen mahsul miktarının satışa ve satışın devamına imkân vermiyecek kadar az oluşu gösterilmektedir. Halbuki istihsal mıntakasında gizlice satışlar olmakta ve hatta bir taraftan İstanbula bile sevkiyat yapıldığı duyulmaktadır. Borsa harici satışın yasaklığına rağmen bu halin vukuu, piyasanın mutlaka açılması icab ettiğini göstermektedir. Söylendiğine göre 9 numara üzüm 50 - 60 kuruştan anlınmakta ve 70 kuruşa satılmaktadır.

Ramazan 6 Pazartesi

	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	İmsak
Vasatî	1 12	16 50	19 35	21 11	4 48
Ezanî	5 37	09 15	12 00	1 35	9 12

Kitab sohbetleri

Bir filozofun tatlı dilli eseri

Kadın hikâyeciler ve iki yeni roman – Salâhaddin Enis ve eserleri

Yazan:
Kemal Salih Sel

Felsefeden yetişmiş değilim. Fakat filozofiye dair elime geçmiş eserler pek çoktur. Bunlar arasında bütün yapraklarını açtığım ve sahife sahife okuyarak tamamladığım tek kitab hatırlamıyorum. Okuduklarımdan zevk aldığımı söyliyemem; hele pek çoğunu, anlamadığımı da, itiraf etmekten çekinmem. Bu zevk almayışın ve bu anlamayışın kabahati bende değildir, filozoflardadır. Felsefeyi bir «demir leblebi» haline getiren bizzat filozoflar olmuştur.

On altı, on yedi sene evvel yazdığı bir yazı ile, «bizde filozofun karii kaçıran sevimsiz ve anlaşılmaz lehçesinden» şikâyet eden merhum Ahmed Hâşim, şikâyetinde, hiç de haksız değildi. Bilmem hatırlıyanınız var mıdır? Bu şikâyet bir münakaşaya yol açmıştı:

Bir felsefeci müderris - o zaman Üniversiteye Darülfünun, profesöre de müderris deniliyordu - bu şikâyete cevab vermiş, «felsefe lisanının huşunetini, üslûbdan ziyade mevzuun hususiyetinde aramak lâzım geldiğini» söylemişti. Bu müderris, felsefeci Mehmed Emindi.

Münakaşaya bir mütefekkir de karışmıştı. Müderrisin noktai nazarını cerhediyor, «fikir meseleleri, mutavassıt vazifesini gören zekâlardan geçerken, o zekâların karanlığına boğuluyor ve sarahatlerinin büyük bir kısmını kaybediyor» diyordu. Bu mütefekkir de, İbrahim Alâeddindi.

Ahmed Hâşim, yeniden yazdığı bir fıkra ile, münakaşaya son verirken, şu suali de sormaktan kendini alamıyordu: «Şayed filozofun düşüncesi, insan saadetini istihdaf ediyorsa, onun karanlık bulutlar içinde böyle kapalı ve mahpus kalması, gözetilen gaye ile taban tabana zıd bir netice teşkil etmiyor mu?»

. . . .

Bir filozofun yeni bir eseri çıktı. Bu eser «ilim» i ve «san'at» ı birleştiren «felsefe» nin çift kanadlı kapısını ardına kadar açıyor ve içerisinin karanlık dehlizlerini - insana ferahlık veren - bol bir ışıkla aydınlatıyor. Yani, Ahmed Hâşimin ruhunu şad edecek bir «açık dil» le ve hepimizin özlediği bir «sevimli ve anlaşılır lehçe» ile yazılmış bulunuyor.

Bu eseri, - büyük kıt'ada üç yüz küsur sahife tutmasına rağmen - başından sonuna kadar, sıkılıp bunalmadan okudum. Onu okuyacak her münevver, ifadelendirilmemiş birçok fikirlerinin mükemmel birer ifade kisvesine büründüklerini görerek zevk alacak ve birer muadele halinde kalmış birçok düşüncelerinin düğümlerini çözülmüş bularak ferahlıyacaktır.

Bahsettiğim eserin ismi «İnsan ruhu üzerinde gezintiler» dir, yazan filozof da «Mustafa Şekib Tunç» dur. Çok kere, kendi ruhunu usta fırçasile bir tablo, hele bazan -birkaç hafta evvel bu sütunlarda gördüğümüz gibi- «hicran ve isyan haykıran» bir şiir halinde aksettiren sayın mütefekkir; bu eserile bizi de kendi âleminin esrarına karıştırmış ve bir kuvvetli projektör halinde, insan ruhunun içerilerine nüfuz ettirmiştir. İlim dilinin dahi güçlükle ifade ettiği ağır mevzuları halk dilile anlatıp hafifletebilmek ayrı bir hüner ve az mütefekkire nasib olur bir marifettir.

. . . . . .

Onbir kısma ayrılmış eserde seksen beş müstakil bahis vardır. Bahislerden lâalettayin birkaçının başlığını nakledeyim: Gençliği bedbaht eden melâl, otorite, karakter ve mizaç, şiir sırrı, ilham ve şair, sözün tesiri, Türk nedir, millet ve beşeriyet, ahlâksız adam mı, geri adam mı?, miras yediler ve işsiz zenginler, kütle ruhu, insandaki gaddarlık, lüks ve moda, insan nasıl bir makinedir, kadın ve kadınlık, acıkma ve sevme, kadın ve san'at.. ilâh.

***

«Kadın ve san'at» bahsinde «kadınların muvaffak oldukları, hattâ erkeklerle yarış edebildikleri bir san'at varsa o da român san'atıdır» diyen Mustafa Şekib Tunç'a hak verdiren iki kitab okudum. İki kadın muharririn birer yeni romanı....

Kadın muharrirler gitgide çoğalıyor. Bu satırları yazarken, hatırladığım isimleri sıralamayı düşündüm, sıralayıp sayınca - şairler haric - tam dokuz isim yazmış bulunduğumu gördüm. İsimleri burada tekrar edecek değilim, tabiatile birininki evvel, diğerininki sonra gelecek ve bir maksada matuf sanılarak aleyhimde bir tadsız hava esecek. Ben kadınlardan korkarım!

Kadın hikâyecilerin hemen hepsini, bütün eserlerile değil, fakat hiç olmazsa birer ikişer, kitablarını okuyarak tanıdım. Onların -bir ikisini istisna ederek- üslûb itibarile, erkeklerle boy ölçüşecek halde olduklarını söylemekte tereddüd etmiyeceğim.

Hele tahlilleri? Kadınların, kendilerinden çok, erkekleri tanıdığında şüphe edilmemelidir. Nasıl ki biz, kendimizden iyi onları tanırız (yahud öyle zannederiz). Az çok umumî, başlıca kusurları şu: Edebiyatçıların «tasannu» dedikleri süs düşkünlüğü.. Nazik bir mesele. Onlara süsten vazgeçmelerini söyliyecek yaşa henüz gelmedim. Acaba sözü Türk nesrinin büyük üstadına bıraksam, hangisi ona gücenmek cesaretini gösterebilir? Halid Ziya der ki:

«Eğer yaş ve yaşın getirdiği tecrübe sermayesi genclere nasihat vermek için bir hak teşkil etseydi, bugünün tasannu emareleri gösteren yazıcılarına: — Hazer!.. derdim, her şeyden evvel tabiî ve sade olunuz....»

***

Okuduğum iki romandan ilki, Mebrure Sami Koray'ın «Gönül Cehennemi» dir. Basılmamış, fakat oynanmış, üç piyesi de hesaba katılırsa bu kitab, muharririn on dördüncü eserini teşkil ediyor. Ayrıca hazırlanmış dört eseri daha olduğunu kitabın baş tarafındakı ilândan öğreniyorum. Genc yaşında bir küçük kütübhane dolduracak kadar eser veren bu değerli kadının (Sönen Işık), (Çöl Gibi), (Leylâklar Altında) isimli eserleri de, «Gönül Cehennemi» gibi birer telif romandır. Basılmış eserlerinin diğerleri tercüme ve biri piyestir.

Piyesi hatırlıyacağınızı zannederim: «O Kadın». Baş rolünü, Türk sahnesinin ismi ebediyyen yaşıyacak, misilsiz yıldızı «Neyyire» oynadığı bu piyes sahnemizi uzun müddet işgal etmişti.

Tercüme romanlarının en güzeli «Ana» dır. 1938 Nobel edebiyat mükâfatını kazanan Pearl Buck'un bu eseri, aslı kadar güzel bir türkçe ile dilimize çevrilmiştir. Bu tercümeyi, intişarı sıralarında, bana okumamı tavsiye eden, zamanımızın bir tanınmış muharriridir. Bu muharrir, tercümenin güzelliğine hayran kalmıştı. Mebrure Saminin bir başka tercümesi vesilesile üstad Halid Ziyanın yazdığı bir yazıyı hatırlarım. Takriben şöyle diyordu: «Mütercimin, türkçedeki nahiv kudreti, tam bir kemal raddesindedir.»

Mebrure Saminin ilk yazısına aid hikâye, çoğu muharrirlerinkine benzer. Şu tafsilâtı, Behçet Yazarın eserinden hülâsa ediyorum: Bayan Koray'ın ilk yazısı 1926 eylûlünde, Akşam gazetesinde çıkmıştır. Bir küçük hikâyedir: (Gümüşî Odanın Esrarı)... Çocukluğundanberi okumaktan ve yazmaktan zevk alan Mebrure Sami, daha çocuk yaşındayken, bu hikâyeyi yazmış, bir zarfa koymuş, Akşam gazetesine, gazetenin şahsan tanımadığı, fakat yazılarını okuduğu bir muharririne, Selâmi İzzete göndermiş. O zamana kadar Mebrure Saminin ne adını bilen var, ne de bu hikâyeyi yollarken kendisinde ümid.. İki gün sonra Akşamın hikâye sütununda hikâyesini ve en altında da küçücük harflerle ismini görünce duyduğu sevinci anlatmağa lüzum yok tabiî.

«Gönül Cehennemi» ni zevkle okudum. Romanın baş tarafı, ilk sahifeden itibaren hareket istiyenler için, biraz sıkıcıdır. Onu okuyacak karilere giriş kısmındaki bu sıkıntıya katlanmalarını tavsiye ederim. Bu tavsiyem, ilk satırdan itibaren kendilerini «mevzu» un cazibesine kaptırmak istiyen, sabırsızlar içindir. Yoksa üslûbün, insanı, ilk sahifeden itibaren sürükliyen güzelliği var.

. . . . . .

Okuduğum ikinci roman «Gelinlik Kız» dır. Yazan Kerime Nadir. Bu kadın muharriri de şahsan tanımam, fakat eserlerine karşı hususî bir alâka duyarım. Bu alâka, onun ilk eserini -hattâ basılmadan evvel okuyan- ilk karii olduğum içindir.

Bu ilk eser «Hıçkırık» tır. Kerime Nadir, henüz bilinmiyen, tanınmıyan bir isim olduğu sıralarda, altı yedi sene evvel, bu eserini bir gazete idarehanesine göndermişti. Mebrure Saminin yukarıda anlattığım hikâyesi gibi. Fakat bu, bir küçük hikâye değil, tetkik için zaman istiyen yüzlerce sahifelik bir tomardı. Gazetenin dostum olan sahibi, bu eseri, boş zamanlarımda göz gezdirmem ricasile bana vermişti. Okudum ve eğer hâtıramda aldanmıyorsam, uzun, boş zamanlar arıyarak değil, ilk boş zamanımda başladığım eseri, ayni gün içinde bitirmeden bırakamıyarak..

O zamanki mütaleamı tekrara lüzum yok tabiî. Eser tefrikaya başlandı, pek çok da tutuldu. Kitab haline de geldi ve galiba bir kaç defa basıldı. Altı yedi sene içinde, görüyorum ki, «Hıçkırık» müellifi hayli eser yazmış, hepsi de kitab halinde basılmış. Demek ki tutuluyor. «Gelinlik Kız», Kerime Nadirin onuncu eseridir.

Bu roman, talihini üç defa tecrübe eden, fakat üçünde de bahtsızlığa uğrıyan münevver bir aile kızının hazin macerasıdır. Tipleri ne kadar da canlı, hele tahkiyesi....

***

Salâhaddin Enisin eserleri basılıyor. Geçen sene ölen ve değeri -birçoklarında olduğu gibi- ölümünden sonra anlaşılan Salâhaddin Enisin eserleri... İlk olarak «Zaniyeler» neşredildi.

Zamanında yazıları hazmedilmemiş, her intişar eden hikâyesi, romanı fırtınalar koparmış, gürültüler yapmış, bu bahtsız muharririn matbu ve gayrimatbu bütün eserlerinin sıra ile basılacağını öğrenerek sevindim. Merhumun, ölümünden epeyce evvel, edebiyatımız hakkındaki bir ankete -Hikmet Feridun yapmıştı- verdiği cevabı şuraya iktibas ediyorum. Onu yenilere tanıtmak için:

«Mevcud edebiyat bugünkü ihtiyacı tatmin etmiyor. Çam sakızı gibi hepimiz ayni şeyi geveliyoruz. Edebiyatı Cedideden yegâne farkımız biraz daha temiz bir lisanla yazışımızdır. Yoksa eser değişmiyor, tipler değişmiyor. Hattâ tahkiye tarzında eskiler kadar bile muvaffak olamıyoruz. Memlekette birçok içtimaî hâdiseler var ki tetkiklerine lüzum görülmüyor. Memleket edebiyatı demek bize onun acılarından, ıztırablarından bahseden eserler demektir. Bana nazaran edebiyatımız içtimaî gayeye doğru gitmiyor. Halbuki bugünkü romanlarımız bir nevi lüks eşya mahiyetindedir.»

Kemal Salih SEL

HÜSEYİN CAHİD
HUSUSÎ HAYATLARINDA
HÜKÜMDARLAR
GÜNÜN EN MERAKLI KİTABI
Bütün Bayilerde ve Kitapcılarda 125 Krş.
YEDİGÜN NEŞRİYATI

DÖRTLERİN ROMANI

Fransanın iki akademi azası Pierre Benoit ve Paul Bourget ile Gerard d'Houville ve Henri Douver Nois'nin müşterek eserleridir. Karısını âşıkı ile yakalayarak öldüren bir adamın bu hâdiseyi biricik kızından saklamak için çektiği ıztırablarile başlıyan ve ayni ıztırab ve nedamet hisleri'e sona eren; hayatın tâ kendisi bir romandır. 100. Cildli 150 kuruştur.

AHMED HALİD KİTABEVİ

SATILIK OTOMOBİL

HUDSON markalı, (39) modeli, (4000) kilometre katetmiş yeni bir spor otomobili altı mücedded lâstiği ve Amerikan radyosile beraber satılıktır. Alıcıların otomobili görmek için Taksim MODERN garajına, görüşmek için Galata, Billûr sokak Güneş han 1 numaraya müracaatleri. Tel: 41845.

İstanbul Vakıflar Orman İşletmesi Müdürlüğünden:

Boluda teslim edilmek şartile 50 beygirlik bir lokomobil ile 75 santim genişliğinde iki katarak iki daire hizası ve bir arabalı daire iki baş kesme hizası transmisyon ve kasnakları satın alınacaktır.

Tatliblerin teklif mektublarını 30/8/943 tarihine kadar İstanbul Çemberlitaş Vakıflar sokakta Büromuza vermeleri. (8638)

SATILIK PORTATİF EVLER

Arnavudköy Kız Kolejine yakın, tramvay caddesinde 550 m2 arazili bahçe içerisinde, mükemmel deniz manzaralı beheri 4 oda ve 1 taraçalı olarak Amerikan menşeli, icabında portatif 2 aded ahşab ev (Amerikan çıralısı) acele satılıktır. İzahat için her gün sabah saat 9 dan 12 ye kadar 41294 e telefon edilebilir.

SES
2 FİLM BİRDEN
1 - BRODVAY GÜLÜ
TYRONE POWER — ALİCE FAYE
2 - Öldüren Bahar
KATALYNE KARADY — POL JAVOR

RAŞİD RIZA
Tiyatrosu BU GECE
Beylerbeyi İskele
SİNEMASINDA

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinden:

SERBEST ve UCUZ KEPEK SATIŞI

Ofisimizin hesabına çalışmakta olan değirmenlerde mevcud kepeklerin beher kilosu «8» kuruştan serbest olarak satışına başlandığı ilân olunur.

HEM NALINA HEM MIHINA

Kalabria'da

Müttefikler, Sicilyayı tamamile işgal ettikten bir iki gün sonra, hemen İtalyan kıyılarına atlayacaklarına, birkaç yazımda uzun uzadıya izah ettiğim İngiliz stratejisinin ana prensiplerine uygun olarak 18 gün hazırlandılar ve Mesina boğazını atlıyarak İtalyan çizmesinin burnuna çıktılar.

İngilizler, sevkülceyşin «emniyet» prensipini Almanların aksine olarak «cür'et» te değil, «basiret» te ararlar. Türkçesi, «Çürük tahtaya basmak» istemezler. Almanlar olsaydı, çizmenin burnuna değil, baldır kısmının ortasına, Napoli veya Roma civarında bir yere çıkar; yarımadayı ortasından ikiye bölerlerdi. Bu, fazla cür'etkârlık ve fazla fedakârlık istiyen, fakat muvaffakıyet halinde de, büyük bir zafer temin eden bir yıldırım hareketi olurdu.

İngiliz milletinin meşhur soğukkanlılığının da tesiri altında bulunan İngiliz stratejisi, her zaman değilse de, ekseriya, aceleden ve ihtiyatsızlıktan hoşlanmaz; vakit kaybeder; malzeme kaybeder; fakat insan kaybetmek istemez. İngilizler için, İngiliz kanı çok kıymetlidir; tek İngilizin kanı dahi, boşuna akmamalıdır. İngilizler, 700 binden fazla halis kan İngilizin hayatına mal olan Birinci Dünya Harbini hiç sevmezler. O harbden sonraki İngiliz askerî edebiyatında, Pyrrhus'vari (1) zaferler aleyhinde, pek çok yazı yazılmıştır. Bir milletin zinde varlığı, o milletin gencliği olduğuna göre, her kumandan en az insan zayiatile muzaffer olmağı düşünmekle mükelleftir. Kaldı ki bu harbde, Anglo-Saksanların acele etmeğe de ihtiyacları yoktur. Onların müttefiki olan zaman, bu ittifaka, şimdi, daha çok sadıktır.

İtalyan çizmesinin burnuna ilk çıkan kuvvetler, Kanadalılar da takviye edilmiş olan General Montgomery kumandasındaki 8 inci İngiliz ordusudur ki çöl harbinden sonra, Tunusta ve Sicilyada dağ harbi tecrübesi de görmüş, çıkarma hareketlerinde usta olmuştur.

Sekizinci ordunun çıktığı Kalabria bölgesi, kıyılarda denizden 200 metreye kadar yükselen, biraz daha içerilerde 500 metreyi bulan, orta kısımları 500 ile 2000 metre arasında olan, nisbeten kurak yerlerdir. Demiryolları, kıyıları takib ettiği için, yalnız hava kuvvetlerinin değil, Müttefik donanmasının da ateşi altındadır.

8 inci ordu askerlerinin, suları az, sıcağı bol ve çok fazla arızalı olmıyan bu yerlerde, iyi harbedeceklerine şüphe yoktur. Mihver kuvvetlerinin kıyılarda yapacağı müdafaa, her yerde, yeni çıkarmalarla yan ve gerisinden tehdid edilebilir.

Mahdud Alman kuvvetlerile desteklenen maneviyatı bozuk ve sulha susamış İtalyan ordusu, bakalım, buralarda, ne kadar mukavemet edecek?

---

(1) Pyrrhus (Pirus) Romalılara karşı zaferler kazanmış olan bir Epir kralıdır. Milâddan 279 yıl önce Asculum meydan muharebesinde, fillerle yaptığı bir hücumda Romalıları yenmiş; fakat son derece ağır zayiata uğramıştı. Bu zaferden sonra kendisini tebrik eden generallerine, muharebe meydanını kaplayan ölüleri göstererek «Böyle bir zafer daha kazanırsam; mahvolurum» demiştir. O vakittenberi büyük insan kayıbları pahasına kazanılan zaferlere «Pyrrhus'vari zafer» denilir.

Emniyet müdürlüğünün bir izahı

Emniyet Müdürlüğünden:

Bazı gazetelerde bir günde gizli fuhuş yapan yüzlerce kadın ve kızın sokaklardan ve eğlence yerlerinden beraber oturdukları adamların masalarından ahlâk zabıtasınca toplandığı, hatta geçenlerde Florya plâjında (60) kızın yakalandığı yolunda bir çok haberler çıkmıştır.

Florya plâjında 60 kız yakalandığı hakkındaki haber tamamen asılsızdır. Ancak Florya plâjının fuhuş ve fuhuş yüzünden bulaşıcı hastalıklarla mücadele nizamnamesinde tasrih edilen (birleşme yerleri), (randevu mahalli) haline sokulmamasına dikkat edilmekte ve umumî kadınlar buradan uzaklaştırılmaktadır.

Sokaklardan yüzlerce kadın yakalandığı yolundaki haber de keza mübalâğalıdır. Ahlâk zabıtası yalnız sokaklarda gezen bazı sürtük ve müseccel ve hastalık yuvası mahdud kimseleri muayeneye sevketmiş ve bunlardan hastalıklı olanlar tedavi altına aldırılmıştır ki, bunların da yekûnu gazetelerde yazıldığı gibi yüzlere baliğ olmamaktadır.

Selma Mimaroğlunun cenazesi defnedildi

Vefatı haberini dünkü nüshamızda teessürle haber verdiğimiz, Ordu meb'usu üstad Selim Sırrı Tarcanın büyük kızı Selma Mimaroğlunun cenazesi dün Vali ve Parti reisinin, yüzlerce dost ve tanıdığın iştirakile defnedilmiştir.

Teşvikiye camiinde kılınan cenaze namazını müteakıb cenaze bir müddet eller üstünde taşınmış ve sonra cenaze otomobili ile Feriköy mezarlığına nakledilmiştir. Üstad Selim Sırrıya tekrar taziyetlerimizi beyan eder ve merhumeye Tanrıdan rahmetler dileriz.

CUMHURİYET

Nüshası 8 kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Haric için
Senelik	2250 Kr.	4650 Kr.
Altı aylık	1200 »	2500 »
Üç aylık	650 »	1400 »
Bir aylık	240 »	Yoktur

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Müttefiklerle Sovyetler neler konuşacaklar?

İngiltere, Amerika ve Sovyetler Birliği hariciye nazırları yakında, (Taymis) in siyasî muharririne göre gelecek ay, Londrada toplandıkları zaman Finlandiyadan Balkanlara kadar uzanan sahaya aid siyasî meseleleri birlikte inceliyecekler ve bu meseleleri hal için çalışacaklardır.

Finlandiyadan Balkanlara kadar uzanan sahanın Baltık devletlerini, Polonya, Çekoslovakya, Macaristan, Yugoslavya, Rumanya, Bulgaristan ve Yunanistanı ihtiva ettiğini hatırlarsak konuşulacak meselelerin önemi ve genişliği kendiliğinden belirir. Bu memleketlerden bihassa Baltık devletleri Polonya ve Rumanya, Sovyetler Birliğine komşu oldukları için üçler konferansının herşeyden fazla bu devletlerin alın yazısile meşgul olacağı şüphe götürmez.

Acaba bu devletlerin alın yazısını çizmek hususunda İngiltere ve Amerika ile Sovyetler Birliği arasında bir takım ayrılıklar var mı? Bir kere Sovyetler Birliğinin Baltık devletleri hakkındaki düşünceleri, ve bu düşüncelerin İngiliz düşüncesine aykırı düştüğü ötedenberi malûmdur. 1939 da İngilizlerle Rusların anlaşmalarına engel olan en bellibaşlı amillerden biri ,Sovyetlerin Baltık devletlerini ortadan kaldırmak ve bu memleketleri Sovyetler Birliğine katmak istemeleri idi. Daha sonra Sovyet - Alman anlaşmasının imzalanması üzerine Sovyetler bu emellerini gerçekleştirmek için dakika kaçırmamışlar, evvelâ bu memleketlerdeki askerî üsleri işgal etmişler, sonra bu memleketleri Sovyetleştirmişlerdi. Bugün bu memleketler, Alman işgali altındadır. Yarın, belki bu işgalden kurtulurlar. Fakat kurtuldukları takdirde ne olacak? Sovyetler Birliği bu memleketlere sahib mi çıkacak? Yoksa bu memleketler eskisi gibi veya daha başka bir şekilde, meselâ bir birlik teşkil ederek, hürriyet ve istiklâllerine kavuşacaklar mı?

Müttefiklerle Sovyetler arasında konuşulacak ve kararlaştırılacak meselelerin birincisi budur.

İkinci mesele: Polonyanın istikbalidir. Şimdiki harbin evvelâ Avrupaya, sonra bütün dünyaya yayılmasına başlangıc teşkil eden Polonya, 1939 eylûlünde Almanya tarafından istilâ edilmiş ve toprakları Almanya ile Sovyetler Birliği arasında paylaşılmıştı. Bu yüzden Polonya meselesi, Baltık devletleri meselesinden daha çok karışıktır. Fakat bir taraftan Sovyetler, diğer taraftan İngilizlerle Amerikalılar, müstakil bir Polonya kurmak üzerinde birleşiyorlar. Hatta bir aralık Sovyetler, Müttefikler arasında yer alan meşru Polonya hükûmetini tanımışlar ve Polonyanın eski hududile kurulmasını kabul etmişlerdi. Daha sonra, binlerce Polonyalı subayın yok edilmesi meselesinin ortaya çıkması üzerine iki taraf arasındaki siyasî münasebetler kesilmiş, bu da Sovyetler ile İngilizler ve Amerikalılar arasında baş ağrıtan bir mesele teşkil etmiştir. Gerçi Mareşal Stalin, Polonya ile münasebetlerin kesilmesinden sonra da müstakil bir Polonyanın vücud bulmasına taraftar olduğunu söylemişse de iki devlet arasındaki münasebetlerin iade olunmaması, bilhassa Amerikada derin şüpheler uyanmasına sebeb olmuş ve bu yüzden Polonya meselesi dikenli bir mahiyet almıştır.

Üçler konferansında büyük bir ehemmiyetle incelenecek meselelerin biri budur.

Sovyetlerin sınırdaşı olmak dolayısile Rumanya meselesinin de ayrı bir değeri haiz olduğu aşikârdır. Sovyetler Birliği, Almanya ile harbe girmeden önce, eskiden kendisine aid olan, fakat geçen harb sonunda Rumanyaya verilen Basarabya ve Bukovinayı istirdad etmiş ve Tunaya inmişti. Sovyetler Birliğinin bu hareketi, Rumanyanın, Alman orduları tarafından işgal edilmesine ve bu memleketin bilhassa bu işgal yüzünden, mukadderatını Mihverin mukadderatına bağlamasına sebeb olmuştu. Müttefikler, müstakil bir Rumanyanın yaşamasına taraftar olmaları, kendi harb gayelerinin icablarındandır. Fakat Rumanyanın hududu ne olacak?

Çekoslovakyayı yeniden kurmak, Macaristanın mukadderatını tayin etmek, Yugoslavyayı kurtarmak, Yunanistanı hürriyetine kavuşturmak, Bulgaristanın istikbalini tayin etmek gibi meselelerin, üçler konferansının çalışmaları arasında birer mühim yer tutacağı muhakkaktır.

Bütün bu meseleler üzerinde görüş birliği temin etmek ise, her halde kolay bir iş değildir.

Fakat Sovyetlerle İngilizler ve Amerikalılar arasındaki münasebetleri, bu meselelerin, halledilmesi veya halledilmemesi tayin edecek ve üçler arasındaki elbirliği bu sayede kuvvetlenecek veya gevşiyecek, daha doğrusu geçenlerde Observer'in dediği gibi, iki tarafın münasebetleri ya düzelecek, yahud buhranlı bir safahya girecektir.

«Üçler konferansı» nı Avrupanın istikbalini tayin edecek konferans saymak, mübalâğa teşkil etmez.

Ömer Rıza DOĞRUL

Bulgar Kralının cenazesi

Dün Sofyada büyük merasimle defnedildi. Şehrimizde de ruhanî bir âyin yapıldı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

tabutu, iki yanlarında Üçüncü Boris'in yaverleri olduğu halde geçiyordu.

Tabutun arkasından kralın ailesi efradı, Başvekil, hükûmet erkânı, Sobranya meclisi azaları ve daha sonra bütün ecnebi heyetler yüksek üniformalarile ve kollarında siyah matem bandı bağlı olduğu halde geçiyorlardı. Alman murahhaslar heyetinin ortasında ellerinde Mareşal asası olduğu halde Büyükamiral Raeder ve General Feldmareşal Keitel geçiyorlardı. Alman heyetinin arkasından İtalya, Japon, Rumen, Macar, Türk, Fin, Slovak, Sırb, Hırvat, İsviçre, İsveç; Norveç; İspanyol; Portekiz; Fransız murahhaslar heyetleri; ondan sonra Sofyadaki elçiler, bunların arasında Sovyet maslahatgüzarı geçiyorlardı.

Çar Üçüncü Boris'in vaftiz edildiği kilisenin önünde alay bir lâhza durmuştur. Burada genc Kral ve Kralın kızı babalarına veda etmişlerdir. Kralın muhafız alayı havaya ateş etmek suretile Krallarına karşı son hürmet selâmını ifa etmişlerdir. Halk gözyaşı dökerek Krallarına veda etmişlerdir. Matem alayı saraydan itibaren yoluna devam ederek büyük istasyona varmış ve orada, matem merasimine gelmiş olan ecnebi misafirler, tabutun bir vagona yerleştirilmesini müteakıp, kendileri için ihzar edilmiş olan katarlarda yerlerini almışlardır. Sofya garnizonu istasyonda geçid resmî yapmak suretile Çar Üçüncü Boris'e karşı tekrar veda resmini ifa etmiştir.

Defin merasimi

Sofya 5 (T.P.) — Kralın nâşını taşıyan trenin hareketini güzergâhta on binlerce kişi seyretmiştir. Rila manastırına giden otomobillerin akşam saatinde meş'alelerle geçişi ve Bulgarların millî mabedi olan bu manastırda yapılan defin merasimi, hazin bir şekilde cereyan etmiştir.

1000 den fazla çelenk gönderildi

Sofya 5 (T.P.) — Kral Üçüncü Boris'in cenaze alayında 1000 den fazla çelenk bulunmaktaydı. Devlet reislerinin ve murahhaslar heyetinin çelenkleri Rila manastırına getirilmiş ve orada Kralın defnedileceği yere konulmuştur.

Alman heyeti tayyare ile döndü

Sofya 5 (T.P.) — Kralın cenaze merasiminde bulunmak üzere gelen Alman askerî heyeti bugünkü merasimden sonra derhal tayyare ile Berline hareket etmiştir.

***

Şehrimizde yapılan âyin

Müteveffa Bulgar Kralı Boris'in istirahati ruhu için dün Fenerdeki Bulgar kilisesinde bir âyini ruhani yapılmıştır.

Hükûmetimiz namına Vali ve Belediye reisi doktor Lûtfi Kırdar, Emniyet Müdürü Ahmed Demir, Fatih kaymakamı Rebii Karatekin ve İstanbul komutanı merasimde hazır bulunmuşlardır. Şehrimizde bulunan kordiplomatikten Almanya büyük elçisi Von Papen, Japon elçsi, İtalyan sefaret müsteşarı, Rumen büyük elçisi Telemak, Macar sefiri Yanoş Vörnle Finlandiya, İsviçre, Portekiz sefirleri, İspanya maslahatgüzarı, Sovyet General konsolosu ile bu sefaretler kara, deniz ve hava ataşeleri ve sefaret mümessilleri merasime büyük üniformalarile iştirak etmişlerdir.

Metropolidin riyaset ettiği merasim' yarım saat kadar sürmüş ve Bulgar kolonisinin gözyaşları arasında sona ermiş ve müteveffa Kralın resmile süslenmiş olan köşe ziyaret edilmiştir.

Devlet Denizyollarının ıslahı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

mumiyetle deniz üzerinde çalışanlara verilen maaş ve ücretleri az bulmuşlar, bilhassa gemi tayfa ve işçilerine verilen ücretin bugünkü hayat şartları bakımından hiç mesabesinde bulunduğuna, bunların iaşelerinin fena olduğuna, bu halin bazı kötü neticeler doğuracağına işaret etmişlerdir.

Vapurlarımızda servis ve ambarlama işlerini umumiyetle iyi ve dünyanın diğer ileri memleketleri âyarında bulan mütehassıslar, Türk gemi süvari ve kaptanlarile makine ve güverte zabitlerinden stayişle bahsetmektedirler.

İngiliz mütehassısları, gemi tamir ve inşa işlerinin ağır yürüdüğü noktasında durmuşlardır. İskelelerde yük verme ve alma işinin ve kullanılan vasıtaların çok bozuk olduğunu ve bütün bu mevzular üzerinde yeni tedbirler alınması lâzım geldiğini ileri sürmüşlerdir.

İsveçe geçen Danimarkalılar

Londra 5 (a.a.) — Stockholm radyosunun bildirdiğine göre, içlerinde üniformalı subaylar ve polisler bulunan 100 kadar Danimarkalı yeni mülteci İsveçe gelmiştir. Bunlar arasında bir Danimarka bataryasının er ve subayları da vardır. Subayların bir çoğu günlerce Danimarkada gizlenmek zorunda kalmışlardır.

Yeni Akdeniz meselelerinin halli için hazırlıklar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Bu yıl hiç şüphe yok ki mahdud gayeler için yapılan İngiliz - Amerikan hareketlerine şahid olacağız. Belki de bir kaç hafta evvel, Balkanlara yapılması düşünülen hareket tamamile terkedilmiş olacaktır.

Balkan yarımadasına karşı Müttefiklerin göstermiş oldukları bu çekingenlik şüphesiz Sovyet şeflerinin hoşlarına gitmiyecek bir harekette bulunmamak içindir. Fakat batı Avrupaya karşı Müttefik hücumunun gecikmesi Rusyada büyük bir memnuniyetsizliği mucib olmak korkusunu doğuracaktır. Londra görüşmeleri, çok yakında, en esaslı isteklerinin thhakkuk etmediğini gören Rusların her şeye rağmen Londra ve Washington ile siyasî bir anlaşma yapmak isteyip istemiyecekleri hakkında bir fikir verecektir.

Bizim anladığımıza göre, Qeubec konferansı esnasında fikri sorulan M. Stalin, üçlü bir konferans yapmak için M. Maisky'yi görüşülecek şeylerin bir listesini hâmil olarak Londraya göndermiştir. M. Maisky'nin bu vesikada gösterilen noktalar hakkında Sovyet Rusyayı hoşnud edecek ne gibi şeyler bahşedileceğini tesbit etmek üzere bir vazife almış olduğu rivayet edilmektedir.

Mr. Roosevelt ile Mr. Churchill arasında şimdi yapılmakta olan müzakereler, Mr. Eden ile M. Winant'ın tarihlere geçecek olan telgraflarile aydınlatılmaktadır.

Bazı kimseler Mr. Churchill'in Rusyaya siyasî ve askerî sahalarda falza bir şey vermemeğe azmetmiş olduğunu söylemektedir. Fakat bazı kimseler de realitenin icab ettirdiği şeyler üzerinde ısrar etmektedirler.»

İtalya sulh mu istiyor?

Cezayir 5 (a.a.) — Roma radyosu dün ingilizce olarak yaptığı yayım sırasında muhasamatın durdurulması maksadile Müttefikler tarafından yapılacak makul ve adilâne her teklifi İtalyanın kabule hazır olduğunu söylemiştir. Öte yandan, Züricher Zeitung İsviçre gazetesinin yazdığına göre, İtalya ile Almanya arasındaki gerginlik, Mussolini'nin çekilişini takib eden günlerdekinden daha fazladır. Ayni gazete İtalyada sürprizler olması imkânının bulunduğunu da ilâve ediyor.

Harb ve mantık

(Başmakaleden devam)

Bilhassa Fransa Versailles'da Almanyaya karşı kâfi derecede şiddetli hareket edilmemiş olduğuna inanmaktan kendini alamamıştır. Hata!.. Çünkü zulümde ve tahakkümde şiddetin Almanyadaki aksülâmeli elbette daha kuvvetli olur ve o takdirde Avrupa belki daha büyük felâketlere uğrardı. Alman milleti gibi ileri şuurlu ve kalabalık bir milleti büyük işgal ordularının jandarmalığile susta durdurmağa imkân yoktur. İşgal ordularının jandarmalığile ayakta tutulacak bir vaziyetin adı sulh olamaz. O, harb halinin devamı demektir. Ebediyete sürecek bir harb hali ise tasavvur bile edilemiyecek kadar imkânsızdır.

Kaldı ki Almanyayı Versailles'da mümkün olduğu kadar korumuş olan İngilterenin bilâhare Versailles kayıdlarını hafifletmek cihetini iltizam etmiş olduğu da hatırlardadır. Niçin? Çünkü İngiltere Avrupa kıt'asında Fransanın tek kuvvetli devlet olarak hüküm sürmesini hoş görmiyerek sulhu kuvvetler muvazenesine istinad ettirmek istiyordu. Burada beşer cemiyetlerinin yeni ve çok kudretli bir kanunu ile karşılaşıyoruz: Az çok devamlı sulhun en sağlam temeli kuvvetlerin muvazenesindedir. Şimdiki harbin sulhunda bu kanunun hiçe sayılması akla gelmez. Onun hiçe sayılması ise ayni kanunun çok geçmeksizin ister istemez vaziyete hâkim olmasına engel olamaz.

Burada da Demokrasilerin harb gayelerinde Mihver devletlerini bir daha sulhu bozamıyacak veçhile kıskıvrak bağlamaları ve Nasreddin Hocanın kuşuna benzetmeleri iddialarının gayritabiiliğini zikretmek lâzımdır. Bu iddiaya göre bundan sonra dünyanın -heyhat- hiç bozulmıyacak sulhunu İngiltere, Amerika, Rusya ve Çin devletlerinin kuvvetleri tekeffül edecekmiş. Sanki bu devletlerin kuvvetleri kendi aralarında bundan sonra hiç çarpışmamak garantisine malik imişler gibi. O muhali bir an için mümkün farzetsek bu badirede dünyanın diğer milletlerinin ikinci, üçüncü plânlara atılmış vaziyetlerini hoş göreceklerinden nasıl emin olabiliriz? Ve nihayet az çok devamlı bir sulh için büyük küçük bütün dünya milletlerinin kuvvetleri muvazenesini nasıl ihmal edebiliriz?

Anlaşılıyor ki dünyayı yakıp yıkmakta olan harbin feveran halinde bulunan ihtirasları içinde hakikî sulhun mantığını düşünmeğe henüz sıra gelmemiştir. Halbuki sulhun mantığı ayni zamanda harbin de mantığı olmak lâzım gelir. Son tahlilde harb aşırı iddiaları tasfiye ede ede sulha zemin hazırlıyan bir ameliyedir. O zaman iki tarafın da mübalâğalı iddiaları bir tarafa bırakılarak galibler kadar mağlûbların da vicdanen kabul etmek ıstırarında kalacakları mümkün olduğu kadar âlicenab neticelerde karar kılınacak ve az çok uzun bir fasıladan sonra meydan alacak yeni savaşlara intizaren beşeriyete az çok uzun bir müddet rahat nefes aldırmağa ancak böylelikle imkân elverecektir.

Yunus Nadi ABALIOĞLU

Adapazarı ve Hendekte inşaata başlandı

İzmit (Hususî muhabirimizden) — Zelzele bölgesinde resmî dairelerin ve memur evlerinin inşaatına başlanmıştır. Öğretmenler için 20, inhisar memurları için 10, Dahiliye memurları için de 20 ev yaptırılmaktadır. Bu evler Cumhuriyet bayramına kadar ikmal edilmiş olacaktır.

Halkın bir kısmı çadırlarda, bir kısmı sağlam kalmış evlerinde ve diğer kısmı da Kızılayın sıhhiye vagonlarında ikamet etmektedir. Hükûmet, evleri yıkılanlara 500, tamire muhtac vaziyette olanlara, 200 lira yardımda bulunmaktadır. Fakirlere yiyecek maddeleri de muntazaman verilmektedir. Hendekte de memur evleri yapılmakta ve ayni yardım yapılmaktadır.

Üçler konferansı gelecek ay toplanıyor

Londra 5 (a.a.) — Times'in diplomatik muhabirinin bildirdiğine göre, Büyük Britanya, Birleşik Amerika ve Sovyetler Hariciye Nazırları gelecek ay içinde Londrada buluşacaklardır. Muhabir, bu üç devlet mümessillerinin, harb sonrasında, Finlandiyadan Balkanlara kadar olan sahaya aid siyasî meseleleri müştereken inceliyecekleri fikrindedir.

Sekizinci ordu İtalyada ilerlemeğe devam ediyor

Melito ve Bagnara limanları dün Müttefiklerin eline geçti

(Baştarafı 1 inci sahifede)

dukları anlaşıldığına göre, her iki tarafın kayıbları hafiftir.

General Montgomery, Reggio'nun zaptından az sonra bu şehre gelmiş ve orada İngiliz kuvvetlerini teftiş etmiştir.

Bombardıman av uçalkarı Müttefik kıt'aları üzerinde sık sık uçarak bunları hiç bir zaman müdafaasız bırakmamışlardır. Bunlar Mihver havacılığı tarafından çok az mukavemet görmüşlerdir.

Düşman av bombardıman uçakları Mesina boğazında seyrüsefer vasıtalarımıza taarruza kalkışmışlarsa da, bu vasıtaları muhafaza eden Müttefik teşkilleri tarafından kovulmuşlardır. 8 düşman uçağı düşürülmüştür.

Mihver kuvvetleri çekiliyor

Londra 5 (a.a.) — İşgal kuvvetlerinin kontrolü altında bulunan Vichy radyosunun haber verdiğine göre, Alman ve İtalyan kıt'aları Spartivento burnu ile bu burnun bir kaç kilometre batısında bulunan Melito kesimini tamamile boşaltmışlardır.

İtalyan tebliği

Roma 5 (a.a.) — İtalyan başkomutanlığının 1198 numaralı tebliği:

Calabria cephesinde çok büyük hava teşkillerinin himayesinde hareket eden düşman, piyade kuvvetlerile zırhlı vasıtalarını teksif etmiş, bölgenin yakın hinterlandına girmiş ve bir kaç yeri işgal eylemiştir.

Bagnara doğusunda ve Aspromonte dağları yamaçlarında şiddetli çarpışmalar yapılmaktadır.

İtalyan ve Alman av ve savaş uçakları çıkartma vasıtalarını, hareket halindeki kıt'aları ve zırhlı birlikleri bombalamışlardır. Bir kruvazöre bombalarla vahim isabet olmuş ve bir çok küçük gemiler batırılmıştır.

Düşman, Napoli, Brendizi, Taranto vilâyetlerine ve Terracinaya akınlar yapmıştır. Düşman pilotları Terracinada şehrin merkezini bombalamışlar, halka mitralyöz ateşi açmışlar, ağır hasarlara ve bir çok insanların ölmesine sebeb olmuşlardır.

Gündüz yapılan hareketler sırasında 5 düşman uçağı düşürülmüştür.

İtalyan filosu

Londra 5 (a.a.) — Cezayirdeki Amerikan radyosunun haber verdiğine göre, İtalyan filosu Taranto'yu terketmiştir.

İngiliz - Amerikan uçak kayıbı

Roma 5 (a.a.) — 28 ağustostan 2 eylûle kadar geçen devre içinde İngiliz - Amerikan hava kuvvetleri İtalya üstünde, 116 sı hava savaşlarında olmak üzere 150 uçak kaybetmişlerdir. Bu rakamlar, neşredilen resmî İtalyan tebliğlerinden çıkarılmıştır.

Sulmona'ya hava taarruzu

Kahire 5 (a.a.) — Ortaşark Amerikan kuvvetlerinin 4 eylûl tarihli tebliği:

Ehemmiyetli demiryolları tesislerile Romanın 120 kilometre doğusunda kâin Sulmona'daki infilâk maddeleri fabrikası, dün, gündüzün Birleşik Amerika ordusu 9 uncu hava koluna mensub Liberator tipinde ağır bomba uçaklarının taarruzuna uğramıştır.

Bu akın büyük bir muvaffakiyetle başarılmış ve hedef teşkil eden bütün bölgede infilâklar vuku bulmuştur.

Palmi'ye bir İngiliz alayı çıkarıldı?

Londra 5 (a.a.) — Resmî Alman ajansının bugün haber verdiğine göre, bugünkü pazar günü İtalyan çizmesinin ucundaki Müttefik köprübaşının batı müntehasında Bagnaranın takriben 9 kilometre şimalinde kâin Palmi meskûn yerine bir İngiliz alayı çıkarılmıştır.

İtalyan veliahdi orduların kumandasını ele aldı

Cezayir 5 (a.a.) — Cezayir radyosunun bildirdiğine göre İtalyan ordularının kumandasını İtalyan Veliahdi eline almıştır. Bir mareşal da cenub kuvvetlerinin başına getirilmiştir.

Sardunyaya ihraç yapılmadı

Delhi 5 (a.a.) — Bir İsviçre haberine dayanan bütün New-York gazeteleri Amerikan kuvvetlerinin Sardunya adasına asker çıkardıklarını yazmaktadırlar.

Son dakikaya kadar bu haber teyid edilmemiştir.

CUMHURİYET: İngiliz radyosu, bu hareketin sadece bir komandos teşebbüsünden ibaret olduğunu, gündüz yayınlarında bildirmiştir. Komandoslar, malûm olduğu üzere, ciddî bir işgal hareketi için değil, sırf bir takım mühim noktaları mahallinde tahrib edip çekilen akıncılardır.

Şark cephesinde

(Baştarafı 1 inci sahifede)

yaratmak olmakla beraber, Ruslar, durmadan ileri harekete devam etmektedirler. Kızılordu cephenin hiçbir noktasında Alman ordusile temasını kaybetmemiştir.

Londraya göre

Londra 5 (a.a.) — Ruslar 1000 kilometrelik bir cephe üzerinde ileri hareketlerine devam etmekte ve yeniden 400 meskûn yer işgal etmiş bulunmaktadırlar. Kiyef Alman üssüne karşı Sovyet tehdidi gittikçe artmaktadır. Konotop kesiminde Rus kıt'aları cenuba doğru 15 ilâ 18 kilometre ilerlemişler ve Almanları iki senedenberi işgal etmekte oldukları yuvalarından çıkarıp atmışlardır.

Sovyet tebliği

Moskova 5 (a.a.) — Sovyet tebliği:

Rus kıt'aları Donetz bölgesinde ilerliyerek 120 meskûn yeri işgal etmişlerdir.

Briansk'ın cenubunda Sovyet kıt'aları ilerlemişler ve 50 den fazla meskûn yer zaptetmişlerdir.

Konotop istikametinde Ruslar 10 kilometre kadar ilerlemişler ve 100 den fazla meskûn yeri işgal etmişlerdir.

Vichy istasyonunda patlıyan bomba

Londra 5 (a.a.) — Fransız millî radyosunun bir yaylımına göre, cuma akşamı Vichy garına konulan bir bomba demiryolları üzerinde patlamıştır. Hasar olmamışsa da, 2 kişi hafifçe yaralanmıştır.

Fakir talebeye yemek

Kızılay geçen seneler olduğu gibi bu sene de orta mekteblerde fakir talebeye yemek verecektir. Mekteblerden bu talebelerin bir listesi istenilmiştir.

Roosevelt'in dünkü nutku

(Baştarafı 1 inci sahifede)

etmiştir: İşçiler, direktörler, patronlar, çiftçiler.

«Amerikalı işçilerimizin hayatını kurtarmak ve onları ızdırapta bırakmamak için yalnız patron ve çiftçilerin istihsal ahenklerini muhafaza etmeleri kâfi değildir, fakat istihsali artırmaları da lâzımdır. Bunların bugün başardıkları mükemmel işler hakikî Amerikan ruhuna lâyıktır. Çünkü bütün gayretler, dünyanın her cihetinde ve muvaffakiyetle savaşanlar için, sarfedilmektedir.

«Arttırılan istihsal için yapılan bu gayret yakında ziyadeleşecektir. Pearl-Harbor'danberi hiçbir zaman eşi görülmemiş işlerin başarılmasına sarfedilen bütün gayret vatan ve hürriyet aşkı için de sarfedilecektir. Birleşmiş milletlerin silâhlı kuvvetleri için mümkün olan bütün muvaffakıyetleri temin etmiş olmaları itibarile başarılan bu işlerden çok iftihar etmemiz lâzımdır. Bu işlerin devamı düşmanlarımızın mağlûbiyetini ve hayatımızın muhafazasını temin edecektir.»

ÇIPLAK MODEL

Sevdiği kızla, annesinin müsaade etmemesi yüzünden evlenmiyen bir gencin ömrünün sonuna kadar çektiği ıstırablar. Bu yüzden çocuğunu perişan gören bedbaht annenin duyduğu pişmanlık ve döktüğü gözyaşları. Temiz bir aşk ve macera sonunda seven ve sevilen bir kadının gönülleri titreten bir hüzünle vedaı, Nezihe Muhiddinin bu harikulâde romanındadır. Bu çok güzel romanı okurken aşkın ilâhi teheyyücü ile titriyeceksiniz. 100 Krş. Arif Bolat Kitabevi.

Fuarda

Devlet Demiryolları atelyelerinin eserleri

İzmir fuarı münasebetile bir çok yazılar yazıldı. Muhtelif paviyon ve standlara dair bahisler çıktı. Fakat yanılmıyorsam Devlet Demiryolları standından bahseden olmadı. Halbuki bu paviyon belki Fuarın en ziyade alâkayı celbeden bir köşesi olmağa lâyıktır.

Pavıyona girerken orada sadece bir takım istatistikler, grafikler, yeni yapılan hatlara dair izâhat ve bir çok fotağraf göreceğimi zannediyordum. Halbuki manzara bambaşka.

Evvelâ gözüme kocaman bir bielle ilişti. Lokomotif tekerleklerini piston koluna raptederek onların devrini temin eden bir parçayı şüphesiz herkes görmüştür. Şöyle bakıp geçecektim; fakat birden gözüme bir yazı ilişti. Bu parçanın Devlet Demiryollarının Sivas cer atölyelerinde yapıldığını bildiriyordu. Hayret etmekten kendimi alamadım. Böyle mühim bir parçanın memleketimizde yapıldığını gözlerimle görmesem, doğrusu inanmazdım. Bunun çeliğini seçmek, dövmek pek mühim şeylerdendir.

Biraz ötede gene bir lokomotif silindiri duruyordu. Tirvari ile, eksantriki ile komple olan bu silindir de Sıvasta imal edilmişti. Büyük bir dikkatle muayene ettim: Hiç bir yerinde bir pürüzü yok, her parça ötekine tamamile intıbak ediyor. Ne kadar muvaffakıyetli bir eser. Biraz ötede Sıvas mamulâtından hava freni pompası bütün heybetile kendini gösteriyor. Onun yanında otomatik yağlayıcılar, elektrik tertibatı, vagon akoplimanları sergiyi gezenlerin hayretini artırıyordu.

Dahası var. Paviyonda en ufak teferruatlarına kadar Sıvas atölyelerinde imal edilmiş iki aded dinamo - motör duruyordu. Bunlar da Avrupada yapılan kardeşlerinden hiç farkları yok ve ayni mükemmeliyette idiler.

Orada bulunan bir makinist bize lüzumlu olan bütün izahatı verdi. Bütün bu mamulâtta gördüğümüz mükemmeliyet bizi hayretten hayrete düşürdü. Bir zamanlar memleketimizde bir «toplu iğne» yapılmıyor, diye hayıflanırdık. Şimdi neler yapıldığını görmek için mutlata İzmir Fuarındaki Devlet Demiryolları paviyonunu gezmek lâzımdır. Feyizli Cumhuriyet idaresi sayesinde her san'at şubesi gibi bu en çok dikkat ve teknik bilgiyi icab ettiren şube de dev adımlarile ilerlemiştir.

Mazhar Kunt

Mevlid

İtalyada şehid olan kızımız Günselinin ruhu için eylûlün sekizinci perşembe günü öğle namazını müteakıb Teşvikiye camiinde okunacak Mevlidi Şerif vesilesile rahmet dileğimize kendisini sevenlerin lütfen iştirak etmelerini rica ederiz.

Babası: Muhiddin Üstündağ
Anası: Müşerref

Ayın bibliyografyası

Memleketimizin muhtelif köşelerinde çıkan eserler hakkında etraflı bilgi ve malûmat veren bu mecmuanın 15 inci sayısı da intişar etmiştir. Bir çok güzidelerimizin kıymetli tahlil, tenkid yazılarını ihtiva eden bu dergiyi bütün okuyucularımıza tavsiye ederiz.

GE-RI
heryerde

Topuzun Kısmeti

Yazan **Mahmud Yesari**

No. 40

(Leylâ, büfeden görünür, gözleri gene parlamaktadır Ağır ağır gelir, yerine oturur.)

Leylâ — (Şoförlere:) Arkadaşlar, içkiniz tamam mı?

Kesik bıyıklı şoför — Sayenizde bir eksiğimiz yok.

Leylâ — Artık kalkalım mı?

Matruş şoför — Emredersiniz.

Leylâ — (Sarışın adama:) Beraber kalkarız. (Zorla Topuzu uyandırırlar)

Leylâ — (Çatalile tabağa vurarak garsonu çağırır:) Garson!

Garson — (Koşarak gelir:) Emriniz?

Leylâ — Hesabı getir. Ama, bütün hesabı.

Garson — Şimdi. (Koşarak büfeye gider, biraz sonra, elinde hesab pusulası ile gelir, pusulayı Leyâya verir:) Buyurunuz.

Leylâ — Ne kadar?

Garson — Hepsi, yüz kırk lira.

Leylâ — (Çantasını açar:) Çok değilmiş, ucuzmuş! (Para çıkarır, sayar, garsona verir:) Al... Say, tamam mı?

Garson — (O sayarken gözlerile saymıştır:) Tamam efendim.

Leylâ — (On lira uzatır:) Bu da senin bahşişin.

Garson — (Parayı alır:) Çok mersi...

Leylâ — (On lira daha uzatır:) Bunu da patrona ver.

Garson — (Alır:) Buna da çok mersi...

(Kalkarlar. Şapkalarını giyerler.)

Garson — (Kapıya koşar:) Gene buyurunuz efendim. Gazinomuz sizindir.

Leylâ — (Kapının önünde, ötekilerin ellerini sıkar: Görüştüğümüze memnun oldum.

Sarışın adam — Gene görüşelim.

Leylâ — Hay hay, buluşuruz.

Sarışın adam — Sizi, evinize kadar götürelim mi?

Leylâ — Hayır, zahmet etmeyin.

(Çıkarlar, otomobillerine binerler. Otomobillerden el işareteri, bağırışmalar: Allaha ısmarladık... Güle güle.. Geceniz hayırlı olsun..)

(Otomobiller, hareket eder.)

Leylâ — (Şoföre:) Evvelâ, apartımana gideriz, delikanlıyı bırakırız.

Sonra, gene Bursa sokağına uğrarız, Stefanoviç'i buluruz. Yalnız, yolda, açık dükkân bulabilir miyiz?

Şoför — Köşe başındaki manav açıktır. Ne almak istiyorsunuz?

Leylâ — Şarab, konyak, rakı, biraz da meyva.

Şoför — Bulunur.

(Topuz, otomobilde, horlamağa başlamıştır. Leylâ, çantasını açar, koko çıkarır, burnuna çeker. Otomobil, bütün hızile yol almaktadır.)

Leylâ — (İçinden:) Çantada elli liraya yakın para var. Şoföre yirmi, yahud yirmi beş lira veririm. On beş kokoya, on da içki ile yemişe bayıldım mı, hesab tamamdır. Gece, biraz koko, biraz rakı, yahud konyakla yatarım. Sabah da, eli boş sayılmam.

(Otomobil, ağırlaşmıştır, durur.)

Şoför — Geldik, hanımefendi:

Leylâ — İnelim. Yalnız, bu çocuğu çıkarmak meselesi var.

Şoför — Çıkarırız, merak etmeyin.

(Otomobil, apartımanın önünde durmuştur; şoför, çıkar, Topuzu tartaklar. Topuz, gözlerini açar. Leylâ kapıcıyı kaldırır.

(Topuzun, bir koluna şoför, bir koluna kapıcı girer, tempolu adımlarla yukarı çıkarlar, sahanlıkta dururlar. Arkalarından gelen Leylâ, apartımanın zilini çalar.)

Anastasya — (Kapıyı açar:) Geldiniz?

Leylâ — Geldik madam. Yalnız, sen, biraz çekil.

Anastasya — Ne var kale?

Leylâ — Bırak, çocuk girsin.

Anastasya — (Şoförün, kapıcının kolunda yarı uyur, sallanan Topuzu görür, geriler, parmağı ağzında:) Pa, pa, pa!.... Ne oldu vire pedakimo?

(Şoförle kapıcı Topuzu içeriye sokarlar. Leylâ da, arkalarından girer. Sofada Rükneddin görünür.)

Rükneddin — Çok erken geldiniz yahu?

Leylâ — Sen de çok dırlanma! Çocuğu, sağ salim getirdik.

Rükneddin — Çok içirttin galiba?

Leylâ — (Bir kahkaha atar: Onda çok içecek hal var mı?

(Anastasya, Topuzu almış, odasına götürmüştür. Kapıcı ile şoför, emir bekler gibi beklerler.)

Leylâ — (Şoföre:) Ben, şimdi geliyorum.

Rükneddin — Neler yaptınız?

Leylâ — Eğlendik.

Rükneddin — Hesab nasıl?

Leylâ — Bana, borclu değilsin.

Rükneddin — Anlamadım.

Leylâ — Tuhaf konuşuyorsun, Hacı.

Rükneddin — Ben, tuhaf konuşmadım.

Leylâ — Yani, hesab mı soruyorsun?

Rükneddin — Hesab sormak değil.

Leylâ — O halde, ne?

Rükneddin — İçmeden de sarhoş olmaz ki...

Leylâ — Traşı bırak, ötülüyorsun. Kaldırmıyor. İki bira içti mi hepsi o kadar.

Rükneddin — İki bira ile insan zom olur mu?

Leylâ — Kaldıramıyor.

Rükneddin — Peki.. Beş yüz lira aldın, iki bira, beş yüz lira eder mi? İnsaf yahu!

Leylâ — (Rükneddinin burnuna elini dayar:) Yüz bin lirayı da sana güç yuttururlar, Hacı!

Rükneddin — Sen, sarhoşsun.

Leylâ — Ne olursam olayım, yalnız, bana dokunma.

(Kapıya doğru gider:) Haydi, bu gecelik, bu kadar....

Rükneddin — (Memnun:) Güle güle Leylâcığım. (Leylâyı kapıya doğru götürür.)

Yavrum Jale

I

Çitlenbik apartıman

Vahan — (Rükneddine bir kâğıd uzatır:) Hacı beyim, bu kâğıdı, Jale hanım verdi. Cevabını beklediğini müstakil ağnayasın.

Rükneddin — Hangi Jale? (Kâğıdı alır.)

Vahan — Çok iyi tanırsın, yavrum Jale.

(Arkası var)

HASAN KUVVET ŞURUBU

Terkibinde İYOT TANEN VE GLİSERO FOSFAT vardır. KANSIZLIĞA, VEREME istidadı olanlara, SİNİR HASTALIKLARINA vücudün zayıf kısımlarına, genc kızlara, SİRACA ve KEMİK hastalıklarına teverrüme müsaid çocuklara, hastalıktan yeni kalkanlara yarar ve şifa verir. Kanı arttırır, iştiha verir.

AKÜMÜLÂTÖRLERİNİZDEN

MEMNUN OLMAK İSTER MİSİNİZ?

AMERİKA «THE BATTERY LABORATORİES» in gizli formülü ile hazırlanan garantili T. Ü. İ. marka akü plâklarını kullanınız. Her cins mevcudu olduğu gibi sabit ve büyük eb'ad aküller için sipariş kabul edilir. İzmir İsmetpaşa Bulvarı No 27. Telefon: 3684 TALÂT ÜLKÜ

İŞÇİ ARANIYOR

BÜYÜKDERE KİBRİT FABRİKASI MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Fabrikamızda çalışmak üzere kadın ve erkek işçiye lüzum vardır. Talib olanların şeraiti anlamak üzere saat 9 dan 12 ye kadar Büyükdere Bahçeköy caddesi üzerinde kâin mezkûr Fabrika Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program
7,32 Jimnastik
7,40 Haberler
7,55 Salon orkes.
*
12,30 Program
12,33 Şarkılar
12,45 Haberler
13,00 Müzik (Pl.)
*
18,00 Program
18,03 Çifte fasıl
18 00 Haberler
19,20 Dans orkes.
19,45 Çiftçi saati
20,00 Dans orkes.
20,15 Rad. Gazetesi
20,45 Beraber şarkı
21,00 Kitab saati
21,10 Şarkılar
21,30 Konuşma
21,45 Senfonik orkes
22,30 Geçmiş gün
22,35 Haberler
22,50 Kapanış

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									■
2								■	
3					■	■			
4					■				
5								■	
6		■				■	■		
7									
8			■						■
9	■			■					

Soldan sağa:

1 — Büyük ilerlemeler için kullanılan bir tabir. 2 — Ehemmiyet verilmiş şekide. 3 — Bulgaristanda bir dağ, müstesna. 4 — Eski bir Türk devleti, elbisenin kısımlarından. 5 — Dirayet. 6 — Tenbih edatlarından, nota. 7 — Vaktinde orucunu bozan. 8 — Bir kelimenin kısaltılmışı, serseri külhanbeyi. 9 — İşaret sıfatı, süs.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Bir işin nasıl yapılması lâzım geldiğini bildirir. 2 — Eski bir Türk devletinin vatandaşı, her hangi bir maddeden yapılmış küçük parça. 3 — İdare taksimatımızdan. 4 — Yâdedememek. 5 — Bir edat, bir hastalık. 6 — Bir sıfat ekinin tersi, bir emir, oldukça fazla. 7 — Çevrilince kaynayıp köpürme ve kabından dışarıya çıkma alâmeti göstermeğe delâlet eder, aşağı (eski terim). 8 — Bir renk, kirlilik alâmeti. 9 — Yatar bir vaziyet alan.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	T	Ö	N	B	E	K	İ	■	İ
2	E	G	E	R	C	İ	L	İ	K
3	R	Ü	F	A	İ	■	■	S	İ
4	T	R	A	N	Ş	K	O	T	■
5	İ	T	İ	L	■	A	L	İ	S
6	B	E	S	İ	M	■	A	F	İ
7	A	N	■	■	A	F	G	A	N
8	T	■	C	E	R	■	A	D	A
9	■	S	İ	L	K	İ	N	E	N

ZAYİ NAKİL KÂĞIDI

Adapazarı orta okulu 2/C sınıfından aldığım nakil kâğıdımı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. 218 Mithat Âmasyalı

SATILIK

Çok İşlek ECZANE

Galata Perşembepazar Mahmudiye caddesi 179 No. dükkâna müracaat. Tel: 49247. Görüşmek için: Pangaltı Cumhuriyet caddesi İsmet Somer Eczanesine müracaat. Tel: 81557.

İhtikâr 942/213/459
Karar hülâsasıdır.

Yüksek fiatla saten satmak suretile milli korunma kanununa muhalefetten suçlu 1 — Çarşıkapı Okur sokak Milâs apartımanı 2 numarada oturur tuhafiyecilik ticaretile meşgul Feruz oğlu Sabahaddin Dündar, 2 — Üsküdarda İcadiye Müneccimbaşı sokak No. 58 de oturur zücaciye ve madeni eşya ticaretile meşgul Osman oğlu Hikmet Büyükkaya, haklarında İstanbul 1 inci milli korunma mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçlunun fili sabit olduğundan milli korunma kanununun 31, 59, 63 üncü maddeleri mucibince yüzer lira ağır para cezası ödemelerine, birer ay müddetle de dükkânlarının kapatılmasına ve hüküm kat'ileştiğinde ücreti suçlulara aid olmak üzere karar hülâsasının Cumhuriyet gazetesinde neşredilmesine 30/5/943 tarihinde karar verildi. (7881)

DOKTOR

Handan Saracoğlu

DOĞUM ve KADIN
Hastalıkları Mütehassısı
Hergün saat iki buçuktan sonra
Cağaloğlu Hilâliahmer caddesi
No 2. Pınar apartıman

Üsküdar milli korunma mahkemesinden:

Ekmeğe kum karıştırmak suretile milli korunma kanununa muhalefetten suçlu Göztepe Çakıl sokak 18 No. da oturur ve Göztepe caddesi 93 No. lı dükkânda ekmekçi İsa oğlu İdris Vardarlı Üsküdar milli korunma mahkemesinin 9/8/943 tarih ve 155/392 sayılı kararile 25 lira ağır para cezası, 10 gün dükkân kapatma ve bu müddet ticaretten men cezalarile mahkûm edilmiştir. (8867)

ÜROLOG - OPERATÖR Prof.

Bahaeddin Lûtfi Varnalı

Böbrek, mesane, idrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu İş Bankası karşısı Emir Nevruz sokak No 10. Pananiya Aprt No 2 Telefon: 42203

Sahib ve Başmuharriri
Yunus Nadi ABALIOĞLU
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN

Cumhuriyet Matbaası

YENİPUDRA

Renkleri ÖNÜNDE Kadınların HAYRETİ

Bu Pudralar, Sihirli bir "Colorimetrique. makine ile istihsal edilmiştir.

Teninize en uygun gelecek pudranın tam ve hakiki rengini veren yeni bir "Colorimetrique. makine icat edilmiştir.

TENİN GÜZELLİĞİNİ ON MİSLİ ARTTIRIR.

Bu sayede, şimdiye kadar görülmemiş derecede emsalsiz güzellikte yeni pudra renkleri istihzar edilmesi imkânı hâsıl olmuştur. Bu yeni pudra, su geçirmez "Empermeabl" dır. Yağmur ve rüzgâra rağmen bütün gün sabit kalır. En sıcak bir dans salonunda bile burnun parlamasına mani olur. Teniniz taze, nermin ve sevimli olur. Yeni Tokalon pudrasını bugün tecrübe ediniz ve hemen daha genç görününüz. Tokalon pudrası kullanmakla iyi neticeler alacağınız teminatlıdır. Aksi takdirde paranız iade olunur.

Kömür Tahmil ve Tahliye Münakasası

Depolarımızdaki kömürlerin tahmil, tahliye ve nakliye işi münakasaya çıkarılmıştır. Alâkadarlar şartnamesini Yeni Yolcu Salonu üçüncü kat 7 numaralı odadan temin edebilirler.

Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesi İstanbul Şubesi

Devlet Demiryolları 2 nci İşletme Müdürlüğünden:

Çankırı - Zonguldak arasında her hangi bir istasyonda vagonda teslim şartile ve Komisyonda mevcud nümunesine uygun evsaf ve eb'adda satın alınacak (500,000) beş yüz bin aded tuğla kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

Muhammen bedeli (22500) yirmi iki bin beş yüz lira ve muvakkat teminatı (1687.50) bin altı yüz seksen yedi lira elli kuruştur. Eksiltme 17 eylûl 943 tarihinde cuma günü saat 16 on altıda Ankara istasyonunda İkinci İşletme binasında toplanacak Komisyonda yapılacaktır. Bu işe girmek istiyenlerin kanun ve şartnamenin tayin ettiği vesikalarile muvakkat teminat ve tekliflerini havi zarflarını ayni gün saat 15 on beşe kadar Komisyon Reisliğine vermiş olmaları lâzımdır. Şartnamesi Komisyon kaleminden parasız alınabilir. Teklif sahibleri nümunelerini de birlikte getireceklerdir. (8611)

Falçalık Kösele Parçaları

TOPTAN ve PERAKENDE SATIŞI

Falçalık kilosu 85, saraciye sarı parçaları kilosu 17 kuruştur.
ON TON ALANA HUSUSÎ TENZİLÂT
SATIŞ YERLERİ:
Zindankapı 23 RASİM ESKİN. Telefon: 22574 - 21825
Telgraf: İstanbul — URGANCI.
Sirkeci: Mimarkemaleddin caddesi No. 53. Hüsnü Boduroğlu. Tel: 20221

Kocaeli Vilâyetinden:

İzmit Memleket hastanesi için açık eksiltme suretile satın alınacağı ilân edilen 1730 lira 61 kuruş muhammen bedelli 180 kalem alât ve edevat için talib zuhur etmediğinden eylûlün 13 üncü pazartesi günü saat on birde ihalesi yapılmak üzere pazarlığa çevrilmiştir. İsteklilerin o gün zikredilen saate kadar 129 lira 80 kuruşluk muvakkat teminatla Vilâyet Makamına şartname ve alınacak alât ve edevat listesini görmek istiyenlerin de Encümen kalemine müracaatleri. (8634)

İstanbul Belediyesi İlânları

Hastahanelerle sıhhî müessesat, mülhak bütçe ile idare olunan müesseseler ve diğer dairelerin yıllık ihtiyacı için alınacak 104305 kilo koyun eti ve 17620 kilo sığır eti kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Mecmuunun tahmin bedeli 238754 lira 35 kuruş ve ilk teminatı 13187 lira 72 kuruştur.

Şartname ve teferruatı 11 lira 94 kuruş mukabilinde Levazım Müdürlüğünden alınacaktır. İhalesi 13/9/943 pazartesi günü saat 15 te Daimî Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları, imzalı şartname ve teferruatı ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalarile 2490 No.lı kanunun tarifatı çevresinde hazırlıyacakları teklif mektublarını ihale günü saat 14 e kadar Daimî Encümene vermeleri lâzımdır. (8474)

ZEYTİNBURNU ÇİMENTO FABRİKASI

Sümerbank İşletmesinden:

Sıvas Çimento Fabrikasında çalışmak üzere ehliyetli ve tecrübeli **KAZANCI, TESVİYECİ ve ELEKTRİKÇİ** ustalarına ihtiyac vardır. Bu şeraiti haiz olanların imtihan ve tecrübeleri yapılmak üzere fabrikamıza müracaatleri.

Yüksek Mühendis Okulu Müdürlüğünden:

Okulumuza 20 lira asli maaşlı bir kâtib alınacaktır. İsteklilerin yaşları 35 ten yukarı olmamak üzere en aşağı orta okul mezunu olmaları, sür'atli daktilo yazabilmeleri ve erkeklerin fili askerlik ödevlerini yapmış bulunmaları lâzımdır.

Eşit şartlar altında lisan bilenler tercih edilir. Seçme sınavı 9/9/943 perşembe günü saat 10 da yapılacaktır. Girmek istiyenlerin dilekçelerine bağlı müsbit evrakını 8 eylûl 943 çarşamba günü akşam saat 16 ya kadar okul idaresine vermeleri ilân olunur. (8807)

SATILIK ÇİFTLİK ARIYORUM

Yalova - Karamürsel ve civarında çiftlik ve arazisi olup da satmak istiyenlerin İstanbul Liman han asma kat 63 No.ya müracaatleri. Tel: 22775

İstanbul Defterdarlığı ilânları

Mükellefin ismi	Semti,kazası ve mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Tamamının kıymeti	Hissenin teminatı	Hissesi
Aleko Civanopulo	Ortaköy Mecidiye	Gözlükçü	3	Ev	2160	81	1/2

Eminönü Maliye Şubesine borclu Aleko Cıvanopulo'nun karısı Avantiya'nın mutasarrıf olduğu yukarıda yazılı emlâkin 16/9/943 perşembe günü saat 16 da birinci müzayedesi, 27/9/943 pazartesi saat 16 da kat'i ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Beşiktaş kazası Kaymakamlığı idare heyetine müracaatleri ilân olunur. (8863)

Mükellefin adı	Mevkii, mahallesi ve sokağı	Kapı No.sı	Cinsi ve hissesi	Tamamının mukayyed kıymeti	Pey akçesi
Kostantin Andonyadis	Bakırköy - Sakızağacı mahallesi Orta sokak	9	Bahçeli hane 1/4	2560	192

Galata Maliye Şubesine varlık vergisinden borclu Kostantin Andonyadisin yukarıda mevkii, cinsi ve evsafı yazılı gayrimenkulü Tahsili Emval kanunu hükümleri dairesinde satılacaktır.

İlk müzayedesi 10/9/943 cuma günü saat 14,30 da ve kat'î ihalesi de 20/9/943 pazartesi günü saat 14.30 da yapılacaktır. İsteklilerin pey akçelerini muhtevi makbuzlarla birlikte Bakırköy kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8620)

Kunduracılara MANTAR PLÂK

UCUZ—SAĞLAM
Mevcudu az kalmıştır.
İstifade ediniz.
Galata eski Gümrük Sok. No. 12
Aglomere, silindirik her boy
ŞİŞE MANTARI siparişi alınır

DOKTOR

CELÂL KENT

Kadın hekimi - Operatör
193 İstiklâl Caddesi Tel: 42759
Hacı Bekir üstü Saat: 16-19

Talebeye möbleli kiralık oda

Cumartesi, pazar, pazartesi, salı günleri, Sultanahmed Mehmedpaşa yokuşu 21 No. ya müracaat.

Ankara Telefon Müdürlügünden:

1 — Muhammen bedeli 8000 lira olan 8500 tane «Ankara Telefon Rehberi» nin basılması eksiltmeye konmuştur.

2 — Bu işe aid eksiltme ve fennî şartnameler Ankara Telefon Müdürlüğü Abone dairesinden parasız olarak alınabilir.

3 — Eksiltme 16/9/943 tarihine tesadüf eden perşembe günü saat 16 da Ankara Telefon Müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile olacaktır.

5 — Muvakkat teminat 600 liradır.

6 — Eksiltmeye gireceklerin muvakkat teminat makbuzile kanunî vesikalarını teklif mektublarını beraber eksiltme tarihi olan 16/9/943 perşembe günü saat 15 e kadar Ankara Telefon Müdürlüğüne teslim etmeleri ilân olunur. (8637)

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinden :

Hasköy, Ayvansaray, Balat, Kasımpaşa, Mumhane değirmenlerinde halen birikmiş ve bir sene içinde birikecek olan pis tozlar her değirmende ayrı ayrı olmak şartile, açık pazarlıkla 12/9/943 salı günü saat (14) te satılacaktır.

Şartları öğrenmek istiyenlerin Sirkecide Liman hanında Ofisin Un Satış Servisine müracaatleri lâzımdır.

Ankara Belediye Reisliğinden:

1 — Ankara Tasarruf evleri 3 - 3 yolile İş Bankası Kooperatif Evleri birinci Şimal sokağında yaptırılacak şose yolları işi on beş gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli cem'an 63795 lira 54 kuruştur.

3 — Teminatı 4439 lira 78 kuruştur.

4 — Bu işin 10/9/943 cuma günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulunduğundan şartname ve keşif cedvelini görmek istiyenlerin hergün Encümen kalemine müracaatleri. İsteklilerin 2490 numaralı kanunun 32 nci maddesi sarahati veçhile teklif mektublarını ihale günü olan 10/9/943 cuma günü saat 10 a kadar Belediye dairesinde müteşekkil Encümene vermeleri. (8369)

Caddebostan AYTEN Gazinosunda

9 eylûl PERŞEMBE akşamı mevsim sonu münasebetile zengin programla

Münir Nureddin

KONSERİ

Söke Belediye Reisliğinden:

Belediyemizce 3 ve 5 metre mikâblık ve 15 - 20 milimetrelik su sayacı alınacaktır. Elinde sayac bulunanların son fiatlarile tip ve markalarını ve teslim şartlarını doğruca Söke Belediyesine bildirmeleri ve tekliflerini yapmaları ilân olunur. (8666)

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ İSTANBUL ŞUBESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Hasköy, Ayvansaray, Balat, Kasımpaşa ve Mumhane değirmenlerinde hâlen mevcud olan çıkıntı maddeleri her değirmendeki mevcudu ayrı ayrı olmak şartile, 17/9/943 cuma günü saat (14) te açık pazarlıkla satılacaktır.

Şartları öğrenmek istiyenlerin Sirkecide Liman hanında Ofisin Un Satış Servisine müracaatleri.

DOKUMA USTASI ARANIYOR

SÜMERBANK İPLİK VE DOKUMA FABRİKALARI MÜESSESESİ BAKIRKÖY BEZ FABRİKASI MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Kasalı şalt otomatik dokuma tezgâhlarından iyi anlar uzun müddet bu işlerde çalışmış dokuma ustalarına ihtiyac vardır. San'at okulu mezunu olanlar tercih edilir. Verilecek ücret iktidar ve kabiliyetile mütenasib ve dolgundur.

İsteklilerin 15/9/943 tarihine kadar Fabrika İdaresine müracaatleri. (8718)

Satılık Bir Çift BAŞ ÖKÜZ

Çiftçiler için bir çift baş öküz satılıktır. Müracaat Kızıltoprak Çiftçi Bay SADULLAH.

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden:

İstanbul Mehakim ve Devairi Adliyesine 20 ve 15 lira asli maaşlarla zabıt kâtibi, zabıt kâtib muavini ve on lira maaşla mübaşir alınacaktır. Zabıt kâtib ve muavinliğine talib olanların liseden veya orta mektebden ve mübaşirliğe talib olanların da orta mektebden mezun olmaları:

Memurin kanununun 4 üncü maddesinde yazılı memuriyete tayin şartlarını haiz bulunmaları ve gene barem kanununun 17 nci maddesi mucibince müsabakai imtihanına girerek kazanmaları ve zabıt kâtib ve muavini olacakların mahkemede zabıt tutabilecek sür'atle daktilo ile yazı yazmaları şarttır. Talib olanların:

1 — Lise veya orta mekteb şahadetnamesi;

2 — Soy adını muhtevi nüfus hüviyet cüzdanı;

3 — Erkeklerin 943 askerlik yoklamasını yaptırdığı şerhi havi askerlik terhis veya tecil tezkeresi;

4 — Sıhhat raporu;

5 — Hüsnü hal kâğıdı

6 — 6X9 büyüklüğünde dört fotoğraf.

7 — Evvelce memuriyet ve vazifede bulunmuş olanların cezaî ayrılmadıklarına dair vesikadan ibaret evrakı müsbitelerini dilekçelerine iliştirerek Adliye Encümeni Reisliğine müracaat etmelerinin ve zabıt kâtibliğine talib olanların zabıt kâtib ve muavinliği müsabaka imtihanı 10 eylûl 943 cuma günü saat (14,30) on dört otuzda ve mübaşirlik müsabaka imtihanı da 15 eylûl 943 çarşamba günü gene saat (14,30) on dört buçukta icra kılınacağının ve müsabaka imtihanları günü müracaat kabul olmıyacaktır. Taliblerin imtihandan bir gün evveline kadar İstanbul Adliye Encümeni Reisliğine müracaatle evrakı müsbitelerini ikmal eylemeleri ilân olunur. (8805)

Devlet Denizyolları işletme U. M. ilânları

6/9/943 — 12/9/943 tarihlerine kadar muhtelif hatlarımıza kalkacak vapurların isimleri ve kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

KARADENİZ HATTI — Salı 4 te (Ankara), cuma 4 te (Tarı) Galata rıhtımından.
SAMSUN HATTI — Pazar 4 te (Aksu) Galata rıhtımından.
BARTIN HATTI — Pazartesi 4 te (Anafarta) Sirkeci rıhtımından
MUDANYA HATTI — Pazartesi, salı 9 da, Çarşamba, Perşembe 16 da cuma 14 te, cumartesi ve pazar 9 da (Trak) Galata rıhtımından.
BANDIRMA HATTI — Pazartesi, çarşamba ve cuma 8.15 te (Sus) ve cumartesi 8.15 te (Marakaz) Galata rıhtımından. Ayrıca pazartesi, çarşamba 20 de (Çanakkale) Tophane rıhtımından.
KARABİGA HATTI — Salı ve Cuma 19 da (Bursa) Tophane rıhtımından.
İMROZ HATTI — Pazar 9 da (Antalya) Tophane rıhtımından.
AYVALIK HATTI — Çarşamba 10 da (Saadet), Cumartesi 12 de (Ülgen) Sirkeci rıhtımından.
NOT:
Evvelce Dikiliye kadar giden cumartesi postaları İzmire kadar temdid edilmiştir.
İZMİR (Sür'at) — Pazar 11 de (Ege), salı 11 de (İzmir), perşembe 11 de (Tırhan) Galata rıhtımından.
ÇANAKKALE (Sür'at) — Pazartesi 8.30 da (Marakaz), cumartesi 8.30 da (Sus) Galata rıhtımından.
İSKENDERUN HATTI — Cuma 18 de (Dumlupınar) Sirkeci rıhtımından. (8882)

TÜRKİYE DAHİLİNDE

Kuru üzüm işi yapanların

nazarı dikkatine

ERLER Türk Anonim Şirketi

Sermayesi 100,000 Türk Lirasıdır.

Merkezi İZMİR Telgraf Adresi: ERLER İZMİR

Mektub adresi: ERLER TÜRK ANONİM ŞİRKETİ İZMİR

Yarım asra yakın bir zamandanberi İzmirden Avrupaya kuru üzüm ihraç eden mütehassıs zevat tarafından teşkil edilen şirketimiz dahilde üzüm sarfiyatının arttığını gördüğünden, Türkiye Devlet Demiryollarının bütün istasyonlarile Devlet Denizyollarının uğradığı iskeleler için asgarî yüz kutuluk partiye kadar şimendifere veya vapura teslim mal sattığını ve bu suretle sipariş kabul etmekte olduğunu Türkiyemiz dahilinde kuru üzüm işile iştigal eden tüccar, müteahhid, bakkal ve manavların nazarı dikkatine arzederiz.

Her telgraf ve mektuba hemen cevab verilir. İki yüz elli kutudan aşağı siparişlerden ayrıca on lira masraf alınır.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, Kırıklık ve BÜTÜN AĞRILARI DERHAL KESER.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Taklidlerinden sakınınız. Her yerde ısrarla GRİPİN isteyiniz.

Yüksek İktısad ve Ticaret Okulu Müdürlüğünden:

Talebe kayıd ve kabulüne 23 eylûl 943 perşembe günü başlanacak, 18 birinciteşrin 943 pazartesi günü son verilecektir.

İsteklilerin pazartesi ve perşembe günleri saat 9,30 - 12,30 arasında aşağıda yazılı belgelerle okula bizzat müracaatleri.

1 — Kayıd ve kabul dilekçesi.
2 — Lise bitirme ve olgunluk diplomalarının asılları.
3 — Nüfus hüviyet cüzdanının aslı.
4 — Aşı ve sıhhat raporu
5 — İyi hal kâğıdı.
6 — 4,5 X 6 boyunda 18 aded kartonsuz fotograf. (8814)

DİZEL MOTÖRCÜSÜ ARANIYOR

İnhisarlar Bitlis atelyesinde istihdam edilmek üzere bir Dizel motörcüsüne ihtiyac vardır. Talib olanlar evrakı müsbitelerile birlikte Cibali İnhisarlar Tamir Atelyesi Müdürlüğüne müracaatleri. (8632)

Yatılı — Yatısız

Boğaziçi Liseleri

ANA — İLK — ORTA — LİSE Sınıfları
KIZ ve ERKEK kısımlarını havidir. Kayıdlar başlamıştır.
Dersler 13 eylûlde başlıyacaktır.
Arnavudköy — Tramvay caddesi — Çiftesaraylar Telefon: 36-210

HUSUSÎ NİŞANTAŞI

IŞIK LİSESİ

Kuruluş tarihi 1885
ANA — İLK — ORTA — LİSE — KIZ — ERKEK — YATILI — YATISIZ
Talebe kayıd işlerine devam olunmaktadır. Müracaat hergün saat 9 - 17 ye kadardır. Ecnebi dil tedrisatı ilk kısımdan başlar. Tel: 80879

TALAS (KAYSERİ) AMERİKAN ORTAOKULU

İNGİLİZCE

Bir ihzarî, üç orta sınıflı kollej, ihzariye ilkokuldan iyi derece ile mezun 1929-30-31 doğumlu yalnız 35 erkek talebe alınmaktadır. Yatılı ücret 475 lira. Derslere başlama tarihi 22 eylûl 1943 çarşamba, bütünleme sınavları 20-21 eylûl 1943.

Günlük Hayatta I. C. I.

SERİSİ No. 2

«Gamseleni Almayı Unutma»

BRİTANYA adalarının iklimi o kadar mütehavvildir ki, bu tavsiye orada senenin bütün mevsimleri için doğrudur. 1823 senesinde Macintosh isminde bir İskoçyalı tarafından kauçuğun neftte eritilip kumaşa tatbiki suretiyle elde edilen ilk yağmurluk muşamba bugünkü ihtiyaçları tatmin edememektedir. Bu şekilde elde edilen muşambalar suyun geçmesine mani olmalarına mukabil havanın nufuzuna da müsaade etmezler ve ayni zamanda çok ağır olurlar. Modern bir gamsele kumaşı, suyu içeri geçirmemekle beraber havanın geçmesine de mani olmayıp, hafif ve icabında yıkanmak suretile temizlenmeğe de elverişli olmalıdır. I. C. I. kimyagerlerinin araştırmaları neticesinde halen en ince ve en zarif kumaşlara bile tatbik edilebilen ve bunların hiç bir hassasına halel getirmiyen müstahzerat empermeabilizasyon tekniğinin ihtiyacatını tamamen tatmin etmektedir.

Imperial Chemical Industries Limited
Türkiye Vekili:
İmperial Kemikal İndustris (Turkey) Ltd.
İstanbul